

TRI PRAIZVEDBE FRANE ĐUROVIĆA / AUTORSKI KONCERTI ŽELJKA BRKANOVIĆA, DUBRAVKA DETONIJA I ALFIJA KABILJA / OBLJETNICE SFUMATA I ZOKOR-a / MONOGRAFIJA IVANA LUKAČIĆA / FESTA U ZNAKU ĐELE JUSIĆA / RENATU ROŽIĆU PRIZNANJE U NJEMAČKOJ / CD IZLOG

NOVINE
HRVATSKOGA
DRUŠTVA
SKLADATELJA

BROJ 149

VELJAČA 2008.

CIJENA 20 kn

CANTUS

ISSN 1330-4747

9 771 330 474 007

ISSN 1330-4747

Autorski udio Frane Đurovića u novom projektu TEATRA &TD

Ana Karić i Vlatka Oršanić u prizoru iz opere *Didona i Eneja*

GLUMAČKI DEBI TRAŽENOGA SKLADATELJA

Piše: Maja Stanetti

»Zajednička tematska okosnica dviju paradigmatičkih smrti, koje se javljaju kao krajnji rezultat nemogućnosti realizacije određenog tipa ljubavi, poslužila je kao polazište za suprotstavljanje Mannove novele *Smrt u Veneciji* i Purcellove opere *Didona i Eneja*«, zapisuje redatelj Oliver Fr-ljić u povodu premijere *Didona i Eneja*! *Smrt u Veneciji* u Teatru &TD, koja je u prolazu između dvije scene (&TD-a i SEK-a)

nadopunjena i pokusima za Camusovu *Kugu* u spajajućem hodniku. Na svoj je način novoj autorskoj generaciji to pokušalo biti scensko promišljanje naslova iz lektire.

No, ovoga puta publika nije šetala od scene do scene, kao što se to događalo u mnogim dramskim predstavama još od Ljubiše Ristića, već je veliki dio izvođačkog ansambla bio izvrnut golemom naporu sudjelovanja u dvije predstave istodobno,

tempirani kako bi se u dva prostora predstave »poklopile« do posljednje sekunde. A publici valja tri dana pohoditi &TD kako bi stekla dojam o cjelini trilogije, od kojih je jedan dio još djelo u nastajanju.

Važan dio toga zapletenog projekta jest i autorski udio glazbenika kakvo je *Didona i Eneja* priskrbio Frano Đurović, istodobno sudjelujući u predstavi kao dirigent i scenski majstor u invalidskim kolicima. *Didona i*

Eneja se otvaraju i zatvaraju Didoninom (Vlatka Oršanić) tužaljkom i zborom koji se emitira sa snimke u cijeloj predstavi kao *playback* hodajućim glumcima. Đurović, s već zamjetnim multimedijalnim i kazališnim iskustvom (posljednjim u *Eto eas* na prošlogodišnjem MBZ-u prema motivima Držićeva *Pjerina* koji je priredio Dubravko Mišanović), u tom postdramskom konglomeratu, koji istodobno spaja različite kazališne vrste, nalazi mjeru intervencije.

Maksimalno poštujući Purcella, Đurović u novim okolnostima diskretno podvlači korijene raspapa stila i naglašava mogućnosti promjene, a istodobno ostavlja pravu baroknu slobodu continuum (Damir Gregurić). Poigravanje u istraživanju novih izražajnih mogućnosti na temelju znamenitoga djela s druge je strane, za promjena scena, nadopunjeno i originalnim iskustvima glazbe elektroničkog podrijetla.

GLAZBI

Željko Brkanović u razgovoru s Ivom Lovrec Štefanović

Da, ali to je svježe djelo za koje osjećam da bih ga mogao zaokružiti u koncertantni oblik.

Ta je Vaša skladba na osebujan način »proputovana« svijetom vezanim i uz djelatnosti Hrvatskoga društva skladatelja čiji ste predsjednik — od praisvedbe na Biennalu u Zagrebu, potom na Glazbenoj tribini u Puli, a naposljetku i na Moskovskoj jeseni. Poveznica uspješnih projekata vezanih uz promociju hrvatske suvremene glazbe.

Pri kraju mogega mandata, u kojemu sam ponajprije zadovoljan međunarodnim umrežavanjem i suradnjom Društva s drugim nacionalnim i međunarodnim organizacijama, volio bih da je moguće više promicati skladatelje unutar naše sredine, poglavito one koji stvaraju umjetničku glazbu.

Rodendan ste proslavili autorskim koncertom u Preporodnoj dvorani — komornom glazbom. Takve prigode često otvaraju mogućnost da se određenim konceptom programa skladbe dovedu u neki novi suodnos ili da se cjelokupnost koncerta promatra kao nova cjelina. Smatram da se u Vašem rasporedu mogla iščitati usmjerenost intimističkim temama i zvučnošću. Rjede izvode skladbe otkrile su Vaša promišljanja i doživljaje — od uglazbljivanja kajkavske poezije u Figuricama, preko ratnog kvarteta Zoov-Cool u odgovoru na nasilje rata, pa soneta posveta klavirskih minijatura Vašoj kćeri, te Vaš odnos prema nasljeđu 20. stoljeća (u 2. kvartetu u kojemu na osobni način odajete počast Lutoslawskom). Naposljetku, i naslovom i tekstom u glazbi Intimnih madrigala zaokružena su Vaša intimna razmišljanja.

Koristio sam se tekstovima naših pisaca u vlastitoj kompilaciji uz moja razmišljanja i komentare. Vrlo slobodno pristupanje takvom materijalu u kojemu se otkrivaju moja osobna iskustva.

Naposljetku, vjerujem da imate i neostvarenih projekata. Niste se usudili napisati operu... Je li to očeva sjena?

Ljubav prema operi postoji, pa i svojevršno iskustvo. Pomalo sam se pribojavao prihvatiti pisanja opere bez pripreme ostalih stvari, ponajprije libreta. Imam dvije teme kojima bih se htio baviti, dvije zanimljive osobnosti — Juraj Križanić i Marko Antonije de Dominis. Ali, trebam naći libretista. Svakako bih tome pristupio u nekom multimedijalnom smislu. Ako uspijem ostvariti barem jednu operu, bit ću sretan.

Svoj ste trag ostavili i u izvrsnoj klasi mladog naraštaja skladatelja...

Dosad imam sedam diplomiranih skladatelja i vrlo sam ponosan na njih. Slušajući njihova djela, otkrivam da imaju ozbiljan pristup. A kad čujem nešto što su oni napisali, a meni se dopadne, ponosan sam kao da sam to ja napisao.

TRIBINE

40 godina stvaralaštva Igora Savina

Piše: Davor Hrvoj

Tribina povodom 40 godina glazbenoga stvaralaštva pijanista, vibrafonista, skladatelja, aranžera i producenta Igora Savina održana je u dvorani Hrvatskoga društva skladatelja 28. studenoga 2007. godine. O njegovu je djelovanju govorio dr. sc. Dalibor Paulik istaknuvši raznovrsnost skladateljevih interesa, od kazališne i filmske glazbe do jazz. Savin je govorio i o svojim mnogobrojnim putovanjima na kojima je stjecao glazbena iskustva, o suradnji s uglednim osobama kazališne i filmske umjetnosti, zatim o nadahnućima i tajnama glazbenoga zanata koje su ponekad otkrivane kao plod inovacija na polju primijenjene glazbe. Osim kroz projekcije filmova za koje je skladao glazbu, Savin se predstavio i kao pijanist, solo i u duetu s pjevačicom Anom Laić te sa saksofonistom Željkom Kovačevićem.

Igor Savin, Željko Kovačević i dr. sc. Dalibor Paulik

Iako je bilo nemoguće obuhvatiti cjelokupni presjek njegove karijere, Savin je predstavljen kao svestrani glazbeni umjetnik. Odrastao je u klasičnoglavbenom okruženju uz oca Dragutina Savina (dugogodišnjega ravnatelja Osječke opere), istaknutoga hrvatskog dirigenta, skladatelja i opernog redatelja, koji ga je još u predškolskoj dobi često vodio na pokuse u osječki HNK. Najraniji susret s kazalištem razvio je u budućem skladatelju poseban senzibilitet za glazbu u službi drame. Stilski ga je odredilo rano iskustvo brodskog pijanista kada je turistima satima morao zabavljati popularnim i vlastitim improviziranim skladbama u salonskom tonu. Naime, kao klasično školovani glazbenik (studirao je na Teorijskom odjelu Muzičke akademije u Zagrebu), Savin je bio jedan od prvih hrvatskih polaznika Berklee College of Music u Bostonu, prestižnog američkog učilišta za suvremenu glazbenu industriju gdje je studirao harmoniju, improvizaciju i skladanje. Kao osamnaestogodišnjak utemeljio je svoj prvi jazz sastav. Svirao je klavir i vibrafon u simfonijskim, studijskim i festivalskim orkestrima te u Big bandu HRT-a u kojemu danas djeluje kao glazbeni producent. Suradivao je s najznačajnijim hrvatskim jazz glazbenicima i nastupao na raznim jazz festivalima. Autor je glazbe za mnogobrojne filmove, među kojima su i crtani, zatim za televizijske emisije, kazališne predstave, balete, radijske drame, big bandove, zborove i simfonijske orkestre. Nadahnuće za svoje skladbe, posebice na polju jazz, nerijetko je pronalazio u motivima narodne glazbe.

Godine 1984. Igor Savin utemeljio je elektronički studio Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskoga za snimanje elektroničke glazbe, a danas djeluje u vlastitom digitalnom studiju. Uz saksofonista Željka Kovačevića svira u duetu Modo Novo s kojim je održao niz koncerata u Hrvatskoj i inozemstvu te objavio albume *Modo Novo - Musica sacra antiqua creatorum*, *Music of Erik Satie*, *Live in Dubrovnik* i *Musica sacra antiqua creatorum - Christus natus est hodie*. Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja, između ostalih, nagrade Međunarodne federacije kino klubova, počasne diplome Gijon '97 te Nagrade Miroslav Sedak-Benčić Hrvatskoga društva skladatelja 2004. godine za skladbu *Vitar piri*, koju je umjetnik na Tribini izveo zajedno sa sopran-saksofonistom Željkom Kovačevićem.

MEĐUNARODNI USPJEŠI

Hrvatski skladatelji na Moskovskoj jeseni

Međunarodni festival suvremene glazbe *Moskovska jesen 2007.*, održan od 1. do 30. studenoga 2007., u četrdeset je koncertnih programa obuhvatio djela više od 270 ruskih i inozemnih skladatelja, mahom praisvedbi. Međunarodne projekte festivala predstavili su gosti iz Hrvatske, Bugarske, Španjolske, Francuske i Sjedinjenih Američkih Država, a u izvedbama su sudjelovali istaknuti ruski orkestri, ansambli i solisti. Tijekom festivala održana je i muzikološka konferencija koja je otkrila zaboravljene stranice povijesti Moskovskoga društva skladatelja. U okviru međunarodne razmjene dvaju vodećih europskih festivala — Muzičkoga biennala Zagreb i *Moskovske jeseni*, a nakon što su ruski skladatelji predstavljeni u Zagrebu 2007. godine, Hrvatsko društvo skladatelja dobilo je poziv za sudjelovanje na moskovskom festivalu. Tako je koncert pod nazivom *Naši gosti — hrvatski skladatelji* održan u ponedjeljak, 19. studenoga u velikoj dvorani Doma skladatelja. Izvedene su komorne i orkestralne skladbe *Prudent Views of My Love Passing by the Seasons* Marka Ruždjaka, Kvintet za obou i gudački kvartet Krešimira Seletkovića, *Emphates* Dubravka Palanovića, *Adriatic Square Session* Massima Brajkovića, Kvartet za klarnet, violinu, violončelo i klavir Frane Paraća, *In the Morning You Always Come Back* Berislava Šipuća, *Samba brevis* Ive Josipovića, *Licem u lice* Sanje Drakulić te *Diptih* za bajan i komorni orkestar Željka Brkanovića. Program su izveli solisti i ansambli Moskovskoga simfonijskog orkestra »Ruska filharmonija«, čiji je umjetnički voditelj i glavni dirigent ruski narodni umjetnik Maksim Fedotov, ovaj put pod ravnanjem zaslužnoga umjetnika Igora Gromova. Koncert je protekao vrlo uspješno, a predsjednici Društva skladatelja Željko Brkanović i Oleg Galahov potvrdili su nastavak suradnje i razmjenu tijekom 25. Muzičkog biennala Zagreb 2009. i 32. *Moskovske jeseni* 2010. godine. (Sanja Drakulić)

CIKLUSI

Ciklus adventskih večernih koncerata u Sisku OD BAROKA DO KOLENDI

Održavanje adventskih koncerata nedjeljom u Župnoj crkvi Uzvišenja sv. Križa u Sisku postaje dijelom kulturne tradicije ovog grada. U proteklo vrijeme Došašća, od 2. do 23. prosinca 2007., mnogobrojnoj se publici najprije predstavio Ansambel Minstrel upotpunivši početak slavljeničkog ozračja vrlo atraktivnim nastupom i izvedbama nekih hrvatskih božićnih pučkih napjeva (*Dubrovačka kolenda*, *Poslušajte svi sada*, pjesma pronađena u Križevcima, obrada R. Matz), kolende *Ta zvezda je izišla iz 1583.* u obradi J. Magdića te dva napjeva iz popularne pjesmarice *Cithara ochtochorda* (*Narodil se je i S neba anđel sišao*) u kontekstu božićnih pjesama iz cijeloga svijeta. Posebno je zanimljivo zvučala *Sonata quinta* Tomasa Cecchinija izvedena na autentičnim instrumentima. Na drugom su adventskom koncertu mladi cijenjeni umjetnici puhači T. M. Špoljar i V. Novak te orguljaš P. Mašić izvrsno odabranim programom (H. I. F. von Biber, G. F. Händel, G. Muffat) publici uspješno dočarali sjaj i blještavilo trube u vrijeme baroka. Kako je advent odmicao, večernji su koncerti ovoga ciklusa bili sve posjećeniji. Tako je koncert violinistice Margarete Pernar Kenig, rođene Siščanke, i orguljaša Edmunda Andlera-Borića, unatoč vrlo hladnoj večeri, zainteresirao velik broj građana. Zvijezda večeri svakako je bio Siščanima dobro poznati orguljaš, osvojivši publiku izvedbama djela hrvatskih skladatelja koje gotovo nitko dotad nije imao priliku čuti, trima vrlo dopadljivim jednostavnim sonatama iz 18. stoljeća nepoznatog hrvatskog skladatelja iz Klanjca te simpatičnim jednostavnim sonatama Splicanina Julija Bajamontija. Ciklus adventskih koncerata završila je Lidija Bajuk nadahnutom intimnom izvedbom manje poznatih arhaičnih tradicijskih božićnih pjesama Hrvata iz Međimurja, Hrvatskog zagorja, Turopolja, Prigorja, Bilogore, Slavonije, Istre, Hrvatskog primorja, Dalmacije, Gradišća i Moravske (međimurske *Dober vam večer, gospodar*, zagorske *Anđeli zibaju Isusa*, gradišćanske *Ta zvijezda, prigorske Oj, de-tešće moje drago*, istarske *Zašla zvezda*, dalmatinske *Ovoga vrmena i drugih*). (Valentina Badanjak)

Ansambel Minstrel

ANTUN TONI BLAŽINOVIĆ
TRI-F3
TRIANGLEMETRE - FUTURISIA 3

ANTUN TONI BLAŽINOVIĆ: FUTURISIA 3

Treća Blažinovićeva *Futurisia* nastavlja proučavati i eksperimentirati s glazbenim mjerama. Nakon *Futurisia* iz 2003., kada su sve skladbe bile izvan 4/4 mjere, *Futurisia 2* predstavila je glazbenu mjeru trokuta, a *Futurisia 3* ide dalje te uz Trianglemetar predstavlja i notu u trajanju korijena broja. TRI — F3 — TRIANGLEMETRE — FUTURISIA 3 jest *enhanced CD*, pa je moguće vidjeti i multimedijalne dodatke s video snimkama koje pojašnjavaju glazbenu mjeru trokuta i postupak kojim je dobiven ton trajanja korijena iz 2. Ton je proizveo »instrument–krug« čiji je opseg bio identičan opsegu pravokutnog trokuta 1–1–korijen iz 2. Na »instrument–krugu« bile su određene duljine lukova 1–1–korijen iz 2. U točkama gdje lukovi počinju Blažinović je postavio klinove koji prilikom vrtnje »instrument–kruga« udaraju u zvonce te se u jednoj rotaciji proizvode tonove trajanja 1–1–korijen iz 2. Vijest o glazbenoj mjeri trokuta prenijela su gotovo sve nacionalne radijske postaje u sklopu Europske radijske unije (EBU), a prvi stručni tekst o trianglemetru u inozemstvu Blažinović je objavio na stranicama Foruma američkih skladatelja. Glazba i video s ovoga CD-a korišteni su u plesnoj predstavi *Identitet dodira / Ritam matematike* Studija za suvremeni ples u koreografiji Gregora Lušeka te u kazališnoj predstavi *Trokuti* kazališne radionice »Gustl« premijerno izvedene u ZeKaem-u. (D.B.)

NOVI CD TVRTKA SARIĆA I MATEJA GRAHEKA

Novi nosač zvuka gitarista Tvrтка Sarića i flautista Mateja Graheka pod nazivom *...And Then Turn to the Mountain...*, s djelima Maria Castelnuova–Tedesca, Milka Lazara, Michaela Colquhouna, Željka Brkanovića, Krešimira Seletkovića i Berislava Šipušca, objavljen je u izdanju Aquarius Recordsa. Album je nazvan prema Šipuševoj skladbi napisanoj za duo Sarić–Grahek, koji djeluje od 2002. godine, a koja je 2005. godine prouzročena u Sjedinjenim Američkim Državama. Izdanje je predstavljeno javnosti uoči posljednjega koncerta Cantus Ansambla 4. veljače u predvorju MD V. *Lisinskog*. (B.P.K.)

10 godina ciklusa *Sfumato* Zbora HRT-a

MONOGRAFIJA ZA JUBILEJ

Piše: Višnja Požgaj

Zbor Hrvatske radiotelevizije, utemeljen četrdesetih godina prošloga stoljeća, djelovao je najprije kao komorni ansambl pod vodstvom Mladena Pozajića, a zatim Slavka Zlatića. S vremenom je prerastao u prvi profesionalni zbor u Hrvatskoj koji se razvijao pod vodstvom niza uglednih glazbenika, da bi u vrijeme šefa–dirigenta Igora Kuljerića dobio novi zamah usmjeren na formiranje posebnog ciklusa koncerata pod nazivom *Sfumato*. Kuljerić je tu izazovnu zadaću 1998. godine povjerio mladom dirigentu Tončiju Biliću, podržavši ga i pruživši mu pomoć zajedno s tadašnjim pomoćnikom ravnatelja Glazbene proizvodnje Ivanom Mahničem. U suradnji s Muzejom Mimara, koji je prepoznao mogućnost obogaćenja ponude svoje visokovrijedne zbirke novom dimenzijom zvuka, ciklus je dobio poetični podnaslov *Duhovni zvuči, boje i oblici*. Stvorena je tako sezona od šest koncerata u lijepoj i akustičnoj dvorani na drugom katu Muzeja, koja je iz godine u godinu privlačila sve više publike i pretplatnika, iznenađujući repertoarnom širinom i kvalitetom izvedbi.

Zbor HRT-a, Cantus Ansambl i maestro Tonči Bilić

Promišljenim odabirom programa u kojemu su se njegovali renesansni madrigali i hrvatske skladbe te kapitalna vokalna djela prošlosti i sadašnjosti, s vrhuncem u cjelovečernjem remek–djelu *Stihovi pokajanja* Alfreda Schnittkea, Zbor se kalio na najzahtjevnijim partiturama, dosegnuvši izvedbenu razinu mjerljivu s najboljim sličnim ansamblima u svijetu koje je ugostio u svojem ciklusu. Ovjenčan je i vrijednim nagradama kao što su Diploma *Milka Trnina* i diskografska nagrada *Porin*.

Uz veliki autoritet Igora Kuljerića, Tonči Bilić se razvio u vrhunskoga majstora vokalnoga sloga, a priliku za rad sa Zborom u *Sfumatu* imalo je i dvadesetak drugih dirigentata, od maestra I. Kuljerića, V. Kranjčevića, I. Lipanovića ili B. Smrekara do mladih dirigentata poput D. Appelta, T. Fačinija, I. Repušića ili B. Vukšića. Oni su svoj izbor i poimanje djela znakovito izražavali u programskim ceduljama pod naslovom *Riječ dirigenta*. *Sfumato* se potvrdio i proširio svoje djelovanje nastupima i izvan Zagreba, pa i u inozemstvu, s posebnim naglaskom na promicanje djela hrvatskih autora, kao što je to bilo u projektu *Gradovi glazbe* Europske radijske unije ili na Muzičkom biennalu Zagreb.

Prvi jubilej ciklusa *Sfumato* proslavljen je na Božićnom koncertu 23. prosinca 2007. u Muzeju Mimari, kada je ujedno i predstavljena reprezentativna monografija *Sfumata* u povodu 10. godišnjice osnutka ciklusa.

10 godina u 10 poglavlja

Raskošno opremljena knjiga s obiljem fotografija toplih boja podsjeća na moto ciklusa *Duhovni zvuči, boje i oblici* ne samo sadržajem, nego i likovnim oblikovanjem Zdravka Kunića. Predstavili su je Tugomir Lukšić i Josip Guberina, u ime izdavača Muzeja Mimara i Glazbene proizvodnje HRT-a, te urednica Marija Barbieri. Taj dokumentarni dvojezični prozor u svijet svjedoči o uspješnom razvojnom putu jedinog profesionalnog pjevačkog ansambla u nas, s posebnim naglaskom na posljednje desetljeće, u kojemu se uz ostale obveze Zbora, ciklus *Sfumato* nametnuo i afirmirao kao iznimno privlačna i kvalitetna glazbena ponuda u zagrebačkom koncertnom životu.

Knjiga je podijeljena u deset poglavlja. Osim uvodnih tekstova o Zboru, dirigentu i ciklusu *Sfumato* te Muzeju Mimari i donatoru Anti Topiću Mimari, sadržava popis s više od stotinu djela i ciklusa pjesama hrvatskih skladatelja izvedenih u *Sfumatu*. Od toga su prouzročene tri skladbe Dubravka Detonija (*Deset intervala, Dogadaj i Razgovori ptica u snu*) i po jedna Anđelka Igrca (*Hvalospjev*), Olje Jelaska (*Tvoje ime*), Davorina Kempfa (*Pater noster*), Borisa Papandopula (*Oproštaj*) i Berislava Šipušca (*De mortem, de vitam*).

Posebno su inspirativna i poticajna sjećanja četvorice uglednih hrvatskih skladatelja Dubravka Detonija, Pere Gotovca, Milka Kelemena i Rubena Radice na njihovu suradnju sa Zborom. Navedena je i čitava plejada gostujućih solista, dirigentata i ansambala, te odjeci u tisku s nizom uglavnom pozitivnih kritika. Zasebno mjesto u knjizi posvećeno je tekstovima prerano preminulog šefa–dirigenta Zbora Igora Kuljerića, koje je pisao kao komentare uz pojedine koncerte ciklusa. U sjetnim mislima s Igorom završilo je i svečano predstavljanje monografije prije zajedničkog prijateljskog druženja na prigodnom domjenku. Naime, Zbor HRT-a u glazbenom dodatku, između ostaloga, izveo je vrlo lijepu Kuljerićevu obradu tradicionalne hrvatske božićne pjesme *Tri Kralja jahahu* uz instrumentalnu pratnju Ivane Bilić i Maria Penzara, pod ravnanjem šefa–dirigenta Tončija Bilića.

Zagrebački omladinski komorni orkestar

POLA STOLJEĆA ZOKOR-a

Piše: Višnja Požgaj

Zagrebački omladinski komorni orkestar (ZOKOR) započeo je s djelovanjem 1957. godine na poticaj skupine zainteresiranih učenika glazbe, budućih studenata Muzičke akademije u Zagrebu, koju je organizacijski predvodio Zlatko Stahuljak. Uočivši iskrenu želju mlade generacije glazbenika da nedugo nakon smrti legendarnog profesora violine Vaclava Humla (6. siječnja 1953.) održe nit gudačke komorne glazbene tradicije, Rudolf Matz, redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu, prihvatio je stati na čelo toga mladog ansambala i postati njihov pedagog, dirigent i umjetnički vođa.

Prvih je godina djelovanja ZOKOR nosio naziv Komorni orkestar muzičke omladine Hrvatske i sastojao se isključivo od muških glazbenika. Jedino je flautistica Tereza Kesovija na jednom koncertu u Varaždinu uskočila u ansambl kao zamjena. No, ubrzo su i djevojke osnovale ženski ZOKOR, a priključio se i Komorni zbor. Pod umjetničkim vodstvom Rudolfa Matza ZOKOR je u tom proširenom sastavu djelovao kontinuirano do 1960. godine. Za organizacijske poslove brinuli su se predsjednik Zlatko Stahuljak, potpredsjednik Vinko Fabris, tajnik Kristijan Petrović i blagajnik Andrija Potroško.

Prva generacija Orkestra održala je više od 70

koncerata u domovini i inozemstvu, nastupivši s velikim uspjehom i u Bayreuthu u okviru festivala pod nazivom *Internationalen Jugend-Festspiel-treffen*. Tada je potaknuto i organiziranje Društva prijatelja ZOKOR-a, kojemu je na čelu bio Ivo Vujljev, pružajući dragocjenu podršku i pomoć. Stjecajem okolnosti djelovanje Orkestra bilo je prekidano, ali se i obnovljalo.

Najnovije sustavno djelovanje ZOKOR-a započelo je 1994. u okviru nekadašnjeg Muzičkog obrazovnog centra (MOC) koji je okupljao sve glazbene škole Zagreba. Dirigent Zlatan Srzić uočio je velik potencijal i želju tadašnje generacije mladih srednjoškolaca da se ponovno okupe pod imenom ZOKOR. Ubrzo je utemeljena i Udruga roditelja *Leopold Mozart*, na čelu s predsjednikom Jelicom Kuzmin, koja je preuzela brigu oko Orkestra u smislu financijske i logističke potpore mladim glazbenicima. Udruga je već prve godine primila poziv francuskoga FNAPEC-a (Fédération Nationale des Associations de Parents d'Elèves des Conservatoires et Ecoles de Musique) za sudjelovanje ZOKOR-a na susretu orkestrata mladih iz cijeloga svijeta (*ORCHESTRAS DES UNIVERSELLES*) u francuskom gradiću Brievu. Velik uspjeh rezultirao je ponovljenim pozivima na *Orkestrijadu* sljedeće dvije godine, ali i u Španjolsku. Orkestar osvaja prvu nagradu na državnom natjecanju glazbenih škola u Našica-

ZOKOR na gostovanju u Bayreuthu 1959 — prvi s lijeva Zlatko Stahuljak, sjede Marijan Jerbić, prof. Rudolf Matz i prof. Milan Tarbuk

ma, marljivo okuplja ponajbolje mlade gudače i muzicira u raznim prigodama, na koncertima, kongresima i festivalima u domovini i inozemstvu te ugošćuje strane mlade soliste i ansamble.

Koncert i prigodna izložba

Pedeseta obljetnica ZOKOR-a proslavljena je 23. prosinca prošle godine u Hrvatskom glazbenom zavodu koncertom gudačkog orkestra uz continuo pod ravnanjem Zlatana Srzica. Solisti u koncertima Johanna Sebastiana Bacha bili su Adam Korniszewski, poljski violinist i profesor na Kraljevskom konzervatoriju u Bruxellesu, i njegov učenik na poslijediplomskom studiju,

Zagrepčanin Daniel Kuzmin. U predvorju dvorane na stubištu i u prizemlju bila je postavljena prigodna izložba s raznim dokumentima iz povijesti ZOKOR-a. Znakovite su završne riječi uvodnog govora prof. Zlatka Stahuljaka, kojima je podsjetio da je Humlova smrt 1953. godine bio *veliki prasak* sjajne zvijezde. Niz violinista i gudača napustilo je Zagreb, a s druge strane, njegovi su đaci bili jezgra novih vrhunskih komornih orkestrata među kojima je ZOKOR imao posebnost, ne samo umjetničku, nego i odgojnu vrijednost.

(Članak u cijelosti na www.hds.hr)

Podvornici na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (3. dio)

IVAN KARDAŠ — najdulji podvornički staž

Piše: Dubravko Detoni

Vjerojatno najdulji staž u Muzičkoj akademiji (još od Kraljevine Jugoslavije) ostvario je Ivan Kardaš, mršav, a pogrbljen lik, od majčice prirodno obdaren ružno izboranim, izmučenim licem koje bi dobro došlo i u Hollywoodu pri dodjeli uloga užasnih frankenštajnskih monstuma. Bio je vječno mrzovoljan i najčešće neljubazan, no sve je to bilo podnošljivo u odnosu na napadaje grube vulgarnosti koje je njegovoj neugodnoj naravi prisrbljivao alkohol. U takvim je situacijama bilo vrlo opasno doći s njime u sukob, ukoliko nije već odranije sav izubijan i krvav, nemoćno obeznanjen ležao na porti.

Član partijske ćelije

Nekim je čudom bio jedan od najstarijih članova malobrojne partijske ćelije na Muzičkoj akademiji. Kao takav osjećao je nekakvu gotovo policijsku potrebu da neprestano prati, uhodi i nadgleda profesore i studente. Pritom je osobito bio zainteresiran za tajnovite

ekscese ili afere sentimentalne prirode. Šljao se za ljubavnim parovima i skandalozno ih iznenađivao u mraku podruma ili polutama orguljske galerije. No, skupljene tajne podatke nije znao ili nije htio dugo čuvati za sebe. Tako je na nekom veselom zajedničkom (da li prvomajskom?) izletu profesora i studenata već prilično naliven iznenada gromoglasno objelodanio: »Se sećate kad sam našal D–a na orguljama s B–om ili R–a na klaviru s P–om?« Ili bi usred sveopće ispitne nervoze, kada su ga gotovo svi nastavnici i studenti opsjedali molbama za ključeve, nenadano izletio iz porte i supijano zakričao: »Da vam boga profesorskoga, nikad vas nema, a sad bi svi u jednu sobu!«

Odan strašnom Stančiću

Bio je vjeran poput psa, idealan izvršitelj strogih profesorskih naredbi. Osobito je čudesno upropašten glasovir u sobi broj 9 (tik do *gajbe*) znao biti žrtvom studentskih pijanističkih ekshibicija. Tada bi, u najzgodnijem i po snazi zvuka najdramatičnijem trenutku, znao u hodnik Akademije naići strašni profesor Stančić i narediti Ivanu:

»Uklonite ovoga monstruma iz devetke, da ga ne moram ja izbacivati!« I poslušni bi partijac Ivan ledeno stroga lica tada odano i djetlotvorno stupao u akciju. No, ona ne bi dala dugotrajnijega rezultata: Ivan bi na zov sudbine već začas morao ponovno u obližnji *buffet*, Stančić, platfusavo bazajući, još ne bi stigao do svojega trećeg kata, a nepoznati bi manijak već ponovno zaposleo glasovir i iznova počinjao trančirati divlju Hačaturjanovu *Toccatu*, blijeđu *Mjesečevu sonatu* ili neki frivolan Wagnerov ljubavni refren. Ipak, unatoč povećanoj dozi razdražljivih tekućih sredstava, Ivan je bio — dapače, u takvim zgodama znatno sabraniji nego inače — nadasve precizan postavljatelj pultova i stolaca uoči orkestralnoga pokusa ili koncerta. Za mnoge je diplomirane glazbenike ostala — a i danas traje — nerazjašnjava tajna: kako primitivni ljudi, »ljudi iz naroda«, oni koji ne poznaju note, partiture, čak ni pojedina glazbala, uspijevaju bez nacrti i na temelju brze i kratke, najčešće nervozne i polujasne upute stručnjaka savršeno na pozornicu postaviti sva pomoćna sredstva za pokatkad nada sve kompliciran izvoditeljski sastav?!

(nastavlja se u idućem broju)

DAMILO KALOGERA

FESTIVALI

IPEW — Međunarodni udaraljaški tjedan Bjelovar, 7. — 13. siječnja 2008.

Anarhokor za studentske dane

Na prvom ovogodišnjem koncertu IPEW 2008., praižvedene su dvije skladbe. Nova su djela napisali mladi tajvanski udaraljaški i skladatelji Lin Ching Cheng te hrvatski skladatelj Berislav Šipuš. Koncert je otvorio ansambliNg bang praižvedbom Šipuševa djela *Anarhokor* skladana za grupu udaraljaša. Posvećeno je grupi ljudi koja je tijekom studentskih dana okruživala skladatelja i čiji je neodvojivi dio bio sâm skladatelj. Povezivalo su ih slične napredne intelektualne misli, dvojbe, stavovi i ljubav prema glazbi. Skladba je namijenjena instrumentima bez određene visine tona i glasovima koji su se pokazali izvrsnim sredstvom putem kojega je Šipuš postigao željene kontraste, najrazličitija raspoloženja, među kojima se mogu prepoznati i agresivnost i strastvenost. Djelo započinje prepoznatljivim motivom koji se do kraja nekoliko puta ponavlja, a između se nižu uzbudljivi, ritmički dinamični glazbeni odsječci unutar kojih je kao zvuk korišteno gužvanje papira, šapat, govor i vika. Djelo je 14. siječnja, dan nakon zatvaranja festivala, zajedno s Lešnikovom *No Business*, izvedeno i u zagrebačkom HGZ–u. Efektnost ovoga *hommagea* studentskim danima i prijateljima prepoznala je kako bjelovarska tako i zagrebačka publika, koja je djelo i skladatelja ispratila dugim pljeskom. (Dina Bušić)

Berislav Šipuš i sudionici IPEW–a

MEĐUNARODNI USPJESI

Rožić prekoračio granicu jazza i klasike

Koncertne dvorane Zapadnonjemačkog radija u Kölnu (WDR) svaki petak vrve cjelodnevni glazbenim programima u interpretaciji zvučnih izvođačkih imena. U dnevnom rasporedu 14. prosinca 2007. moglo se pročitati i ime Renato Rožić Consorta, poznatog ansambla hrvatskoga gitarista na rubu priznatih, čvrsto ukorijenjenih i (pre)ukočenih glazbenih pravaca — jazza i klasike. Dupkom ispunjena mala dvorana WDR—ova zdanja, stotinjak metara udaljenoga od monumentalne Katedrale, tiho i koncentrirano pratila je uvodni dio u kojemu je nesvakidašnji septet (E–A gitara, gudački kvartet, kontrabas i teorba) izvodio Koncert za čembalo u f–molu (BWV1056) Johanna Sebastiana Bacha. Dobar *timing* ansambla i spontane harmonijske komunikacije Rožića s prvom violinom i teorbom otvorili su moderna i netipična suzvučja koja ni u jednom trenutku nisu prekrila temeljni tonski ugođaj. Središnji dio nastupa umjetnički je kulminirao solo točkom zagrebačkog gitarista u impresivnom razumijevanju Bachove Pete suite u c–molu za violončelo solo (BWV 1011). Čisti zvuk posebno ozvučene gitare istaknuo je slobodnijim improvizacijski pristup, kao i konstruktivne elemente iz opusa Antona Webera. Vedar i zaigran duh cijeloga Consorta u finalu se odlučio za istovremeno zavodljivu i opasnu igru s Mozartovim Klavirskim koncertom u A–duru (KV 414). Pronicanje u savršeno notno tkivo salzburškoga genija i sagledavanje najfinijih detalja mnogim umjetnicima nije pošlo za rukom, što je nerijetko rezultiralo prevagom destrukcije nad konstrukcijom izvorne partiture. S navedenom spoznajom, Rožićevi prolazi kroz zahtjevna sola bili su kudikamo pažljiviji i improvizacijski decentniji nego kod Bacha, što je sasvim razumljivo i mudro (prva javna izvedba). Duga zahvala pljeskom i rafali bljeskalica vrijedno su priznanje novom obliku glazbe, ansamblu i, konačno, neumornom tražaku za sve neobičnijim izrazom u širokom i nezahvalnom raskoraku između ozbiljne i intuitivno–improvizacijske glazbe — Renatu Rožiću. (Igor Koruga)

Renato Rožić Consort

A MOŽE I BEZ NASLOVA

Urednik: Dražen Buhin/Izdavač: Neron, Bjelovar 2007./Biblioteka: Bla, bla

U Bjelovaru je pune dvije godine, u razdoblju od 1990. do 1992., tiskan fanzin »za rock književnost i ostale kulture« pod naslovom *Naginjući leptiru*, raden pod motom »svijet drugih pogleda« u kojemu su se objavljivali prilogi o kulturnim zbivanjima, osvrti na glazbena događanja, putopisi, priče i ostalo. Ukupno je objavljeno petnaest brojeva *Leptira*, a posljednji, ukoričen te grafički i sadržajno dotjeran broj, tiskan je u lipnju 1992. godine. U ediciji *Leptira* objavljena je posthumno knjiga Mome Vukašinića (1965. — 1991., hrvatskoga branitelja poginuloga u Komletincima) *Može i bez naslova*, koja sadrži njegove najbolje priče. Zbijeno u kratku, odrezanu rečenicu ili ponekad samo riječ, poput udara zapore na fotoaparatu, događaj teče poput niza pomno odabranih slika poznatoga interijera i još poznatije galerije likova. Njegovi likovi, kao i on sâm, svojim su ambijentom dotjeran vezani uz gostionicu »Zagreb« i život u njezinu okruženju. Urojeni u rock glazbu i sve njene fetiše balansiraju na razmeđu Momine stvarnosti i apstraktnosti nedorečenih ideala. Dražen Buhin, urednik knjige *A može i bez naslova — zapisi o Leptiru i Momine priče 1988. — 1992.*, na jednom je mjestu sakupio i povezo zapise i priče koje dotiču tri elementa: gostionicu »Zagreb«, fanzin *Naginjući leptiru* i priče prijatelja Mome, koje se isprepliću čineći tako logičnu cjelinu. Uz pregled iz brojeva *Leptira* te priče koje je Momo zapisao tijekom svojega kratkog spisateljskog puta, u izdanju se mogu pronaći i novonapisani osvrti sudionika toga doba, više ili manje aktivnih, koji, iako različiti i zastupajući svoje gledište, čitatelja uvode u svijet slikovito dočaravajući zbivanja u Bjelovaru toga vremena. Grafički ureden na način da su korice smještene u sredinu knjige, čitatelja zapravo upućuje na »otkačenost« te činjenicu da nije važno s kojim od tri poglavlja želi započeti — svako od njih može biti i prvo i zadnje. (D.H.)

Novo izdanje o hrvatskoj glazbi — monografija dr. sc. Ennia Stipčevića o jednom od prvih hrvatskih skladatelja Ivanu Lukačiću (Šibenik 1585. – Split 1648.)

OD MIKROFILMA DO MONOGRAFIJE

Piše: Ana Vidić

PREPORUKA ZA ČITANJE

PREPORUKA ZA ČITANJE

PREPORUKA ZA ČITANJE

PREPORUKA ZA ČITANJE

PREPORUKA ZA ČITANJE

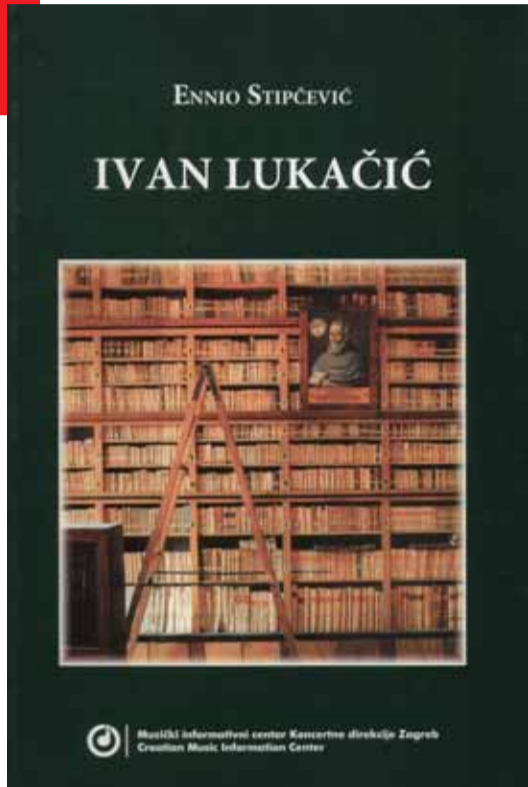
PREPORUKA ZA ČITANJE

Dr. sc. Ennio Stipčević sada je nizu svojih brojnih znanstvenih radova i knjiga pridodao i monografiju koja obrađuje život jednoga od naših najznačajnijih starijih skladatelja, kao i sudbinu njegove jedine poznate zbirke skladbi *Sacrae cantiones*, te već svojim sadržajem, ali i načinom njegova izlaganja, predstavlja izniman doprinos osvjetljavanju ranobaroknih kretanja na našem tlu.

Predstavljanje vrijednog izdanja Muzičkog informativnog centra (MIC) Koncertne direkcije Zagreb (KDZ) o povijesti hrvatske glazbe — knjige *Ivan Lukačić* dr. sc. Ennia Stipčevića, uglednog muzikologa u čijem su središtu znanstvenoga rada starija hrvatska glazba, arhivska istraživanja i glazbena paleografija, upriličeno je u knjižari Profil Megastore 11. prosinca prošle godine. Djelujući pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti na Odjelu za povijest hrvatske kulture, na Muzičkoj akademiji u Zagrebu te na Hrvatskim studijima, Stipčević je, između ostaloga, za svoj muzikološki rad zaslužio i nekoliko priznanja: Nagradu *Ivan Lukačić* Varaždinskih baroknih večeri (1988., 1998.) te Nagradu *Andrija Patricij* Osorskih glazbenih večeri (1998.). Tako je autor nizu svojih brojnih znanstvenih radova i knjiga sada pridodao i monografiju koja obrađuje život jednoga od naših najznačajnijih starijih skladatelja, kao i sudbinu njegove jedine poznate zbirke skladbi *Sacrae cantiones*, te već svojim sadržajem, ali i načinom njegova izlaganja, predstavlja izniman doprinos osvjetljavanju ranobaroknih kretanja na našem tlu.

Brojni autorovi suradnici, kolege, prijatelji te ostali posjetitelji došli su stoga popratiti predstavljanje izdanja na kojemu su govorili Josip Nalis u ime KDZ-a, Davor Merkaš u ime MIC-a KDZ-a, glazbeni kritičar i novinar Branimir Pofuk te, dakako, sâm autor dr. sc. Ennio Stipčević. Kada se na kraju promocije predstavio i autor knjige, kao jedan od ključnih trenutaka u svojem radu, i to još u studentskim danima, istaknuo je primitak pošiljke iz Krakova s mikrofilmom originalnog prvotiska zbirke *Sacrae cantiones* koja se do tada smatrala izgubljenom. Opisavši tijekom svojega višegodišnjeg istraživanja, koje je uključivalo i proučavanje ostavštine Dra-

gana Plamenca, te doprinosa Josipa Andreisa i Lovre Županovića, zaključio je kako je *Sacrae cantiones* najznačajnija zbirka polifone glazbe jednog hrvatskog skladatelja, zahvalivši svima s kojima je surađivao i koji su omogućili provođenje istraživanja i ostvarivanje projekta: svećenima iz Samostana sv. Frane na Obali u Splitu te onima u Franjevačkom samostanu na

Sv. Duhu u Zagrebu i u Zavodu sv. Jeronima u Rimu, prijateljima iz Šibenika, urednicima MIC-a: Jeleni Vuković, Ivanu Živanoviću i Davoru Merkašu, i drugima. Predstavljanje, praćeno projekcijom spomenutoga DVD-a, dodatno je uvećao nastup pjevača Monike Ceropčec, Ivane Rodin, Jelene Kordić, Ante Živkovića i Josipa Nalisa koji su izveli tri moteta iz Lukačićeve zbirke — *Quam pulchra es*, *Panis angelicus* i *Ex ore infantium*.

O knjizi

Pri bližem upoznavanju s knjigom odmah je uočljiva njezina vizualna dotjeranost — tvrdi uvez sa znakovitom fotografijom u boji knjižnice Samostana sv. Frane u Šibeniku. I unutrašnjost je jednako atraktivno opremljena crno-bijelim reprodukcijama koje prate tijek izlaganja građe, bilo da se radi o prikazu povijesnih lokacija, glazbenim tiskovinama i partiturama, likovnim prikazima Lukačićevih suvremenika ili pak fotografijama iz novijega vremena koje se tiču ponovnog otkrivanja

Lukačićeva djelovanja. Sâm sadržaj, paralelno iznesen na hrvatskom i engleskom jeziku u prijevodu Grahama McMastera, na 156 stranica, podijeljen je u četiri poglavlja naslovljena *Knjiga vremena*, *Curriculum vitae*, *Sacrae cantiones* i *Vrijeme knjige*. Iscrpnost prikaza društvenih, političkih i kulturnih prilika u Hrvatskoj u Lukačićevo vrijeme, krajem 16. i početkom 17. stoljeća, smještanje u europski kontekst, opis glazbenoga života na području Hrvatske, djelovanja niza skladatelja kod nas i u inozemstvu te usporedba naših s kasnorenesansnim i ranobaroknim glazbenim kretanjima u Europi čine prvo poglavlje sjajnim temeljem za daljnje praćenje životnoga puta Ivana Lukačića. Sljedeće poglavlje stoga donosi njegove biografske podatke, od rođenja oko 1585. u Šibeniku, gdje je rano stupio u red franjevaca konventualca u Samostanu sv. Frane, preko nauka i djelovanja u Italiji, gdje je stekao titulu *magister musices*, do povratka u domovinu, najprije u Šibenik, a potom u Split u koji je došao u jednoj od ključnih godina svojega života — 1620., kada mu je u Veneciji tiskana zbirka *Sacrae cantiones*, pa sve do smrti 1648., također u Splitu, gradu čiji je glazbeni život obilježio. Nedostatak informacija o samome Lukačiću bogato je nadoknađen vremenskim i zemljopisnim praćenjem njegova mogućeg kretanja, te, s obzirom na to, i ukazivanjem na suvremenike među kojima se kretao i s kojima se mogao povezati, što također pruža detaljan uvid u bogatstvo i živost glazbenih, odnosno kulturnih djelatnosti i razmjena na području Hrvatske i šire. Treće je poglavlje u cijelosti posvećeno Lukačićevoj zbirci, njezinu nastanku, posveti, motetima, njihovom glazbenom ustrojstvu i tekstovima što uključuje i analizu, skladateljskim postupcima i stilu, te uklapanju u aktualna glazbena kretanja. Zaključni dio knjige, naslovljen *Vrijeme knjige*, odnosi se na specifičan put koji je ta zbirka prošla od svojega tiskanja prije gotovo 400 godina do danas. Važnu ulogu u njezinu otkriću, a onda i u shvaćanju njezina značaja i suvremenoj prezentaciji, imao je Dragan Plamenac, što je podcrtano i davanjem većeg prostora njegovu životopisu. Osobito je popraćena njegova djelatnost nakon pronalaska unikatnog originalnog primjerka *Sacrae cantiones* u Berlinu sredinom tridesetih godina prošloga stoljeća, kada je otkrio i niz drugih do tada nepoznatih zbirki hrvatskih renesansnih i baroknih majstora, te uvelike promijenio dotadašnje poimanje naše glazbene povijesti. Tijekom nesretnih zbivanja Drugog svjetskog rata zbirci se izgubio svaki trag, no zahvaljujući Plamenčevim zabilježkama i nastojanjima Josipa Andreisa i Lovre Županovića, nije pala u zaborav. Skromno se osvrnuvši na vlastiti doprinos, autor knjige istaknuo je kako je ponovno trudom Dragana Plamenca ustanovljeno da bi se mogla nalaziti

u Biblioteci Jagiellońskoj u Krakovu što je, nakon 40 godina traganja, i potvrđeno kada je Ennio Stipčević poštom primio već spomenuti mikrofilm.

O dokumentarnom filmu

Takva osebjuna sudbina, uz povijesni značaj koji imaju skladatelj i njegovo djelo, svakako je bila zahvalna tema za gotovo jednosatni dokumentarni film *U potrazi za Lukačićem*, koji je na DVD-u priložen monografiji, a nastao je i javnosti bio samostalno predstavljen još 2000. godine. Prema scenariju Ennia Stipčevića i književnika Ivana Vidića te u režiji Davora Šarića, film u velikoj mjeri prati izlaganje knjige uz usklađenu potkrijepljenost vizualnim prilozima. Saznanja o Lukačiću, njegovu vremenu, kao i o sudbini *Sacrae cantiones* dodatno su obogaćeni mišljenjima i sjećanjima nekolicine govornika, orguljaša i stručnjaka za izvedbu rane glazbe Marija Penzara, povjesničarke umjetnosti Lelje Dobronić (kćeri skladatelja Antuna Dobronića koja je osobno poznavala Dragana Plamenca), franjevaca Josipa Ante Solde i Nikole Mate Rošića, znanstvenice i književnice Ljerke Šifler, mezzosopranistice Dunje Vejzović te sámoga autora Ennia Stipčevića. Tijekom filma Lukačićevi se moteti mogu čuti u izvedbi sopranistice Sanje Madunić, altistice Anastazije Kaptelove, tenora Ladišlava Vrgočea, basa Berislava Puškarića, Laure Vadjon na violini, Augustina Mršića na violi da gamba, Maria Penzara za orguljama i čembalom, te Komornog zbora pod vodstvom Saše Britvića. Glazba je zabilježena na koncertu u Šibeniku priređenom u povodu 350. obljetnice smrti Ivana Lukačića. Ostvaren uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske i brojnih drugih državnih, kulturnih i crkvenih institucija, u produkciji Glazbene škole *Ivana Lukačića* iz Šibenika i nizom suradnika, taj dokumentarni film, zahvaljujući i podslovima na engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku, uvelike doprinosi približem upoznavanju javnosti s tim važnim segmentom naše povijesti.

Promatrajući monografiju i film kao izdanja koja se međusobno nadopunjuju čineći cjelinu, treba istaknuti da njihova znalacka sročnost, unatoč tome što se prije svega bave osobnošću Ivana Lukačića, predstavlja iznimno razrađen pogled u povijest. Uvid u zbivanja s kraja 16. i početka 17. stoljeća kod nas i u Europi kao i u događaje novije prošlosti gledane s pozicije traganja za izgubljenom zbirkom tako daje slojevit i zoran prikaz koji na svjež i komunikativan način doista pruža nove mogućnosti uklapanja Lukačićeve, odnosno hrvatske umjetnosti u svjetske okvire.

FESTIVALI

MEĐIMURSKI FESTIVAL ZABAVNE GLAZBE

Nagrađena Rožica

Piše: Mišo Doležal

Jedini međunarodni festival zabavne glazbe u Hrvatskoj, Međimurski festival zabavne glazbe (MEF) održan je petu godinu zaredom u prepunoj dvorani Graditeljske škole u Čakovcu 7. i 8. prosinca 2007. godine, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture, Čakovečke županije i Grada Čakovca. Uz vrsne hrvatske pjevače, kojima Međimurje ne oskudijeva, i goste iz drugih krajeva Lijepa naše nastupili su pjevači iz Slovenije, Mađarske i Austrije.

Organizacijski odbor, predvođen umjetničkim direktorom i selektorom Branimirom Magdalenićem, odabrao je 22 skladbe relativno širokog stilskega spektra, a najava zanimljivih sadržaja privukla je i slušatelje mreže lokalnih radijskih postaja. Kamere u dvorani snimile su festival za odgođeno emitiranje na televiziji Z1, a kako je, osim stručnog žirija Hrvatskoga društva skladatelja, telefonom i putem interneta glasovao velik broj slušatelja radijskoga prijenosa, dobiveni rezultati pretpostavljaju objektivnu ocjenu skladbi i izvođača.

Stručni žiri, kojemu je predsjedao doajen Ljubo Kuntarić uz članove Vladimira Delača i Mišu Doležala, proglasio je pjesmu *Rožica*

Žana Jakopača, koja se glazbom i tekstom oslanja na melodiku i dijalekt Međimurja, a izvodi je sâm autor, najboljom skladbom festivala. Šarmantna predstavnica Slovenije Teja osvojila je glasove radijskih slušatelja pjesmom *Dan brez tebe* skladatelja Francija Zabukovca i autorice teksta Darje Pristovnik. Teja se osim ljepotom istakla i odličnom izvedbom, što je otežalo izbor za najboljega izvođača. Tu je nagradu osvojila Riječanka Sabrina vrhunskom izvedbom skladbe Ivana Brdara *Okreni se*. Glazbeni stručnjaci smatraju da je upravo ona jedna od najtalentiranijih hrvatskih pjevačica mlađe generacije. Već je u dobi od 15 godina osvojila *Zlatni mikrofon* Radija Rijeke za nastup na MIK-u 2005., a iste je godine osvojila i nagradu za najboljega debitanta na Festivalu dalmatinskih šansona u Šibeniku. Nagrada za najbolji tekst uručena je Hrvoju Hodaku za stihove pod naslovom *Dar*, a za najbolji aranžman u skladbi *Niti čežnje* nagrađen je Ivan Mikulić.

Premda rođeni Čakovčanin, Ljubo Kuntarić je svoj radni vijek pro-

Žana Jakopač izvodi pobjedničku skladbu

veo u Voloskom. Sada će posebno mjesto u bogatom nizu njegovih priznanja zauzeti nagrada za poseban doprinos hrvatskoj glazbi koja mu je uručena u rodnom gradu tijekom festivalske večeri.

José Carreras, Michael Bolton i Tony Cetinski na jedinstvenom koncertu

TRI VELIKANA – JEDNO VELIKO SRCE

Piše: Maja Sabolić

Jedan humanitarni koncert zaslužio je postati koncertnim događajem godine, ali i više od toga. Naime, taj dostojanstveni susret velikana održan je na prvu godišnjicu prerane smrti novinarkе Ane Rukavine, djevojke izabrane za ženu godine i nedavno posthumno odlikovane Redom Danice hrvatske s likom Katarine Zrinski, hrabre djevojke koja je 18 dana prije smrti napisala e-mail ŽELIM ŽIVOT i pokrenula lavinu naših emocija. Ideju za ostvarenje te glazbene »Noći za pamćenje« koja će prikupiti nova sredstva za Zakladu »Ana Rukavina« dobio je skladatelj Bashkim Shehu još u svibnju, potaknut izvanrednim uspjehom dueta José Carrerasa i našeg Tonyja u skladbi *Dolce suono*, koju je sâm napisao na tekst Danijela Načinovića. Cjelokupnu, vrlo uspješnu, organizaciju odradio je pak njegov sin Arian. Obitelj Shehu nije nova u zahtjevnim projektima. Radeći već godinama na mega koncertima u pulskoj Areni, doveli su u Hrvatsku imena poput Pavarottija, Boccellija, Zucchera i Norah Jones. Međutim, i za njih je ovo bio jedinstven pothvat u kojemu je posebnu dozu hrvatskoga šarma pružio — posve ravnopravno — Tony, i sâm ispunjen od djetinjstva *belcantom*, kanconom i opernim arijama. Zapanjujući mnoge koji su možda bili i pomalo skeptični, oduševio je svojim nastupom, ali i on će pamti tu noć kao ispunjenje životnoga sna. Uz pratnju Simfonijskog orkestra i Big banda HRT-a pod ravnanjem maestra Davida Gimenez, jedan od najvećih tenora današnjice, američka pop zvijezda i hrvatski pjevač zabavne glazbe udružili su se u prepunoj dvorani za plemenitu stvar, za donaciju namijenjenu liječenju oboljelih od leukemije. Program koncerta, burno prihvaćen i popraćen aklamacijama, kretao se je od klasike preko napolitanskih kancona do popularne glazbe. José Carreras sâm je svojevremeno bolovao od leukemije i kažu da mu je u uspješnom liječenju pomoglo upravo uspostavljanje anonimne zaklade koja je omogućila njegovo liječenje kad više to nije bio u mogućnosti podmirivati, pa je slijedom toga kasnije osnovao sličnu međunarodnu zakladu. Michael Bolton također je posebno osjetljiv na bolesne i nastoji im pomagati, a za Cetinskog znamo da je pjevač s vjerojatno najviše humanitarnih nastupa u nas. Tri velikana ujedinila su se tako u jednoj čudesnoj noći kad smo povjerovali da se dobro dobrim vraća i poželjeli i sami biti oplemenjeni dobrotom. Tijekom koncerta, koji se mogao pratiti u izravnom prijenosu na Hrvatskoj televiziji i Hrvatskome radiju, bio je otvoren i telefon Zaklade, pa su se tako primale izravne donacije.

NEBOJŠA BUHIN: ODLIČNE INOZEMNE RECENZIJE

Gitarist i skladatelj Nebojša Buhin prošle je godine objavio dva albuma u izdanju Dallas Recordsa, autorski *Guitar Language* i CD s obradama božićnih pjesma *Nebo plays Christmas songs*. »Božićni« album donosi drukčiji stilski, ali sada već prepoznatljivi gitaristički potpis, a deset poznatih skladbi odišu ležernom blues i jazz atmosferom. Početkom ove godine nastavljaju se odlične recenzije albuma *Guitar Language* u inozemstvu. Online Rock piše o pozitivnom svjetlucavom zvuku električne gitare hrvatskog umjetnika, Music Web Express 3000 napominje da, iako Hrvatska nije zemlja u kojoj će se tražiti istinski instrumentalni gitaristički fusion, upravo se u njoj može pronaći novi CD našega umjetnika, a Blues Art njegovo sviranje na električnoj i akustičnoj gitari naziva čistim, konciznim i melodičnim. *20th Century Guitar*, jedan od cjenjenijih glazbenih mjesečnika posvećenih gitarističkoj umjetnosti (u nakladi od 20.000 primjeraka) koji, između ostaloga, donosi intervju s najpoznatijim gitaristima današnjice i recenzije CD-ova, u izdanju za veljaču 2008. u rubrici *Guitars Center Stage* donosi intervju s Buhinom, a u dijelu *CD Reviews* i recenziju njegovog albuma *Guitar Language*. (D.H.)

Nebojša Buhin

KONCERT KVARTETA FLAUTA 4 SYRINX

Kvartet flauta 4 *Syrinx* u sastavu: Karolina Šantl—Zupan, Marina Novak, Špela Benčina i Darija Zokić, održat će 1. ožujka u Maloj dvorani Lisinski s početkom u 20 sati svečani koncert na čijemu će se programu, uz klasične flautističkoga repertoara, naći i djela dvojice hrvatskih skladatelja, Borisa Papandopula te mladoga skladatelja i trombonista Marina Rabadana. Kvartet flauta 4 *Syrinx* nastao je 2001. okupljanjem četiriju flautistica, članica orkestrara i profesorica. Do danas je imao niz zapaženih nastupa u Hrvatskoj i Sloveniji. Članice kvarteta često izvode djela hrvatskih i slovenskih autora, a nedavno su dovršile projekt trajnih zvučnih zapisa hrvatske i slovenske glazbene literature 20. stoljeća pisane za taj sastav. (B.P.K.)

PREDSTAVLJENA GLAZBENA LITERATURA ZA TAMBURAŠKE ORKESTRE JULIJA NJKOŠA

U foajeu osječkoga HNK 29. je prosinca predstavljena *Glazbena literatura za tamburaške orkestre* dirigenta, skladatelja, melografa i glazbenoga pisca Julija Njikoša iza kojega je više od sedamdeset godina umjetničkog i znanstvenog rada s naglaskom na tamburašku glazbu. Uz detaljan popis autora i njihovih djela za različite tamburaške sastave, orkestre i vokalno—instrumentalne ansamble, to vrijedno ostvarenje sadrži i povijesno važne informacije o tamburaškoj glazbi i časopisima te Festivalu tamburaške glazbe u Osijeku. (B.P.K.)

VEČER GLAZBE JOSIPA MAGDIĆA

Koncert pod nazivom *Ususret Božiću* održan je 10. prosinca 2007. u Župnoj crkvi sv. Marije povodom obilježavanja stote

obljetnice osnivanja Hrvatskoga kulturnog društva *Napredak* u Zagrebu, stote obljetnice rođenja dr. Vladimira Preloga i 70. rođendana skladatelja Josipa Magdića. Na programu su se stoga prigodno našla djela Josipa Magdića, *Vinjeta* za tubu i gudački kvartet, *Božićni triptih All'Antica* za gudački kvartet, *Sedam posljednjih Kristovih riječi na križu*, kantata za sopran, bariton i gudački kvartet, te *Uskrsne varijacije* za gudački kvartet. U izvedbi su sudjelovali Kvartet Rucner, sopranistica Olga Šober, bariton Bojan Šober i tubist Krunoslav Babić. Magdićeva su djela vrijedan dio repertoara Gudačkoga kvarteta Rucner, koji i inače izvodi ansamblu posvećene skladbe hrvatskih autora pisane za neobičajene sastave, poput onih za tubu i gudački kvartet ili tamburaški orkestar i gudački kvartet. (B.P.K.)

PREDSTAVLJENA NOVA IZDANJA MUZIČKOG INFORMATIVNOG CENTRA KDZ-A

U prosincu 2007. predstavljeno je nekoliko notnih izdanja i nosača zvuka Muzičkog informativnog centra Koncertne direkcije Zagreb. U foajeu HNK u Zagrebu 13. su prosinca predstavljene nosač zvuka *Mladi Zagrebačkog puhačkog kvinteta* te više notnih izdanja: *Sedam simfonija Luke Sorkočevića*, *Sonata za klavir u As—duru*, op. 57 Dore Pejačević, *Messa concertata del secondo tuono a 5 Francesca Uspera* (koju je za tisak priredio dr. sc. Ennio Stipčević), *Amorosi concetti* Tomasa Cecchinija, *Neozbiljne (Božićne) varijacije* Mladena Tarbuka, *Diabolezza* Ive Josipovića i *Ben misurato* Stanka Horvata. O publikacijama su govorili pomoćnik ravnatelja KDZ—a Josip Nalis, skladatelj Mladen Tarbuk te muzikolozi dr. sc. Vjera Katalinić, dr. sc. Ennio Stipčević i voditelj MIC—a Davor Merkaš. Pet dana kasnije u Muzeju Mimara predstavljene su nosač zvuka pijanistice Tamare Jurkić Sviben s izvedbama četiriju glasovirskih sonata Božidara Kunca te notna izdanja njegove Prve i Treće sonate. (B.P.K.)

CD izlog Burde Otržan

LADA BUJAS I MLADEN RAUKAR

Poziv na put

Zaposlena d.o.o.

Ovo je još jedna vrijedna »građanska inicijativa« mimo uhodanih diskografskih putova. Revija *Zaposlena* i njezina agilna urednica Ana Gruden našli su u svojim zanimanjima i financijama mjesta za objavu dva nosača zvuka raskošne tekstovne i grafičke opreme, primjerene temi vokalne lirike širokog raspona, od Marije Terese Žefarović do Božidara Kunca. Zadržavajući »detalji« jesu prepjevi svih popijevaka dani usporedno s originalima, što se može naći još samo kod bogatih DGG i sličnih diskografa, a bez čega je svaki album napola zgotovljen. Ovako svaki stih, u prijevodima Zvonimira Mrkonjića, Lade Bujas Majić i Mladena Raukara, stavljen u prvi plan drugačije zvuči u uhu posredstvom interpreta. Ne mogu, a da ne napomenem dragocjen doprinos Mladena Raukara (1924. — 1999.) u nedjeljnim emisijama ciklusa *Život glazbe* na Trećem programu Hrvatskoga radija, u kojima je sustavno predstavljao vokalnu liriku svih žanrova kroz što se prelamalo njegovo neizmerno iskustvo poliglota i klavirskog pratitelja. Pritom je počesto, kao na pokusu s nekim pjevačem, slušateljima izravno iz originala prevodio teško razumljive stihove ovoga ili onoga velikana *lieda*. Tako i ovdje na dva nosača zvuka Mladen Raukar podržava ovaj projekt, utkivajući svoje bogato znanje, vokalizacije i mnogih europskih jezika kojima je suvereno vladao, odazivajući se na brojne pozive da sudjeluje u svjetskim konferencijama kao konsektivni i simultani prevoditelj, i to uglavnom s jednog ili čak dva strana jezika na treći strani jezik. Ta duboka glazbena jeka u njegovom unutarnjem uhu zračila je u pjevače izravnom snagom koja ih je omatala do potpune dovršenosti interpretacije, pa su stoga rado surađivali s takvim korepetitorom. Ovo je *homage* njegovu životnom pozivu koji je realizirao na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji. Lada Bujas Majić, s rijetkom sklonošću soprana ka zahtjevnijim skladbama, našla je idealnog suputnika na velikom putovanju kroz nekoliko stoljeća i više stilova i žanrova. Prema popratnom tekstu Davora Schopfa koji s pravom naglašava važnost objavljivanja popijevaka Marije Terese Žefarović, slavonske autorice s kraja 18. stoljeća, ovo putovanje dotiče vrhunce vokalnih ostvarenja svjetske pjevačke literature H. Wolfa, J. Ph. Rameaua, G. Fauréa, E. Satiea, S. Prokofjeva i H. Duparca. Respektabilni izbor te poštovanja dostojan napor i razina ostvarenja.

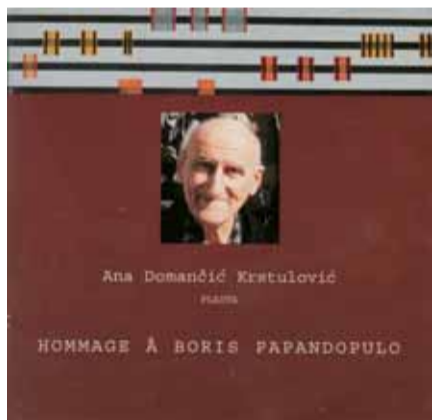

ANA DOMANČIĆ KRSTULOVIĆ

Hommage à Boris Papandopulo

Aleph

Umjetnička organizacija Aleph sa sjedištem u Splitu promiče glazbu za flautu na više načina jer je Ana Domančić Krstulović, uz udaraljkašicu Ivanu Bilić, jedna od njenih osnivačica. Osim priređivanja glazbenih radionica i tiskanja glazbenih izdanja, od kojih je jedno i udžbenik Ane Domančić Krstulović za flautu pod nazivom *Dahom do flaute*, Aleph objavljuje i nosače zvuka. Tako smo dobili dostojno izdanje flautističke literature posvećeno Borisu Papandopulu na dva nosača zvuka s iscrpnom knjižicom. Glazbenica je sa skladateljem tijesno surađivala niz godina i neka su joj Papandopulova djela posvećena, a da je autor bio zadovoljan tom suradnjom svjedoče i kopije prepiske između dvoje umjetnika. Školovana u svijetu, a životom, radom i ostvarenjima vezana za Dalmaciju, Ana Domančić Krstulović interpretira Papandopulove skladbe s izuzetnom brižljivošću i autentičnim stilom. Ovaj snimljeni diptih donosi komorne i koncertantne skladbe Borisa Papandopula, a velikim trudom i, dakako, dugotrajnim radom na repertoaru Ana Domančić stvara neobičajeno zahtjevan i cjelovit, za naše prilike iznimno potpun, slušni katalog skladbi za flautu (i oko nje) Borisa Papandopula. Dobar susret interpreta i skladatelja ostavlja tako antologijski uradak prvorazredne kvalitete. Prvi nosač zvuka predstavlja *Pastoralu* za flautu, obou i violončelo, *Dijalog* za flautu i čembalo, *Tri dijaloga* za flautu i gitaru, *Varijacije na Rossinijevu ariju* za trombon i piccolo, dok se na drugom nosaču zvuka nalaze *Čarobna frula* za flautu, piccolo i udaraljke, *Mali koncert* za piccolo i komorni gudački ansambl, te *Koncertantna muzika* za flautu, harfu, vibrafon, udaraljke i komorni orkestar. Sva su djela, osim jednoga (*Dijalozi* za flautu i gitaru), svirana i snimljena u Hrvatskoj s uglednim domaćim interpretima, pa se time podcrtava antologijski značaj Papandopulove glazbe na hrvatskoj glazbenoj sceni i koncertnim repertoarima domaćih sezona. Osim toga, sve skladbe nose i oznake opusa EK prema popisu Erike Krpan čijom je zaslugom stvaralaštvo velikoga majstora postalo pregledno i dostupnije za uporabu.

Po svemu sudeći, Ana Domančić Krstulović bila je maestrova vizija »čarobne flaute«, što je i potvrdio posvećujući joj svoju prpošnu, inovativnu i popularnu *Čarobnu frulu*. Njezin je istančani, suptilno izrađeni stil svakako nadahnjivao skladatelja i davao mu poticaj, dok njezine zrele i majstorski izvedene interpretacije, ostvarene zadnjih desetljeća, predstavljaju velik napredak u poimanju uloge izvođača tijekom stvaranja glazbenoga djela.

CD izlog Đurde Otržan

IVANA KUNC I DANIEL RAGONE

Music of Božidar Kunc

Ivana Kunc

Svjež, blistavo nježan i otmjeno oblikovan sopran Ivane Kunc oduševio bi u svakom repertoaru, a pogotovo nas veseli čuti je u izvedbi vokalne lirike njezina oca, skladatelja Božidara Kunca. Čini se da ovaj nosač zvuka, koji nije vezan uz diskografske udruge ili promicatelje ozbiljne glazbe, pa čak ni hrvatske, izranja iz sâmog središta autorove intime s onu stranu oceana, kamo je Kunc ponio sve ono najbolje iz domovine, u srcu, notama i vještini pijanističkih prstiju. Ivana, poznata i kao Joy, donijela je skladatelju veliku radost još za života, a nama radost objavljenih popijevki iz očeve ostavštine. Za nju je i skladana posebna klavirska predigra smještena između pjesama na engleskom i hrvatskom jeziku. Iluziju anglosaksonske bajke u stihovima Wordswortha, Blakea i Longfellowa dočarava Ivanin njegovan hrvatski izričaj i artikulacija bez napora u pjesmama na stihove Desanke Maksimović (*Strepnja* i *Čežnja*). Odabir pjesnika odaje glazbeničko uho osjetljivo na glazbu u lirici velikih engleskih pjesnika. Ivana zreom interpretacijom i emocionalno doradeno donosi složenu pjevačku teksturu upisanu u popijevke vrsnoga liričara, ali i poznavatelja pjevačke tehnike i sposobnosti sopranske literature. Za nju kao da su sve pjesme podjednako jasne i jednostavne, iza čega vjerojatno stoji podosta rada i duševne posvećenosti ovom zadatku. Njezin album u vlastitoj nakladi nije nikako *homage* ili sjećanje, već otvaranje dara u njegovu punom sjaju kako ga je predano ispisivao desetljećima naš nadareni modernist. U središtu pozornosti ovog albuma stoji ciklus skladan na stihove Kuncove supruge De Elde, koji iskazuju obiteljski život u mirnim i nježnim slikama, te se tako ovaj obiteljski poliptih zaokružuje pjevom njihova djeteta, koje je ozbiljno shvatilo nasljeđe svojih roditelja i s poštovanjem pristupilo umjetničkoj obradi njihova stvaralaštva. Ovaj je album trag Ivaninog briljantnog nastupa u Carnegiu Hallu na kojemu je s velikim uspjehom predstavila glazbu svoje oca, a recenzije tog istaknutog recitala mogu se naći na www.ivanakunc.com.

DJEČJI ZBOR TRATINČICE

Pjesme za djecu Josipa Kaplana

Aquarius Records

Ovo izdanje predstavlja vrijedan prilog iz Rijeke za koji je Aquarius Records, srećom, imao sluha te ga i objavio. Naveden je povećani broj sponzora, iz čega se može zaključiti da pribavljanje sredstava za objavljivanje ovoga nosača zvuka nije proteklo sasvim glatko. To i ne čudi previše jer ga se vjerojatno smatra nekomercijalnim, međutim u ovom glazbenom području koje tek očekuje eskpanziju i veću popularnost zasigurno će biti zanimanja i koristi od tonskoga zapisa pjevačkoga truda riječkih mališana. Zagrebačke su *Zvezdice* već odavno dokazale važnost zbornice glazbe za

djecu i mladež kojom se postiže ono najplemenitije u odgoju mladih, a zadnjih nekoliko godina tu su praksu nastavile i *Tratinčice* iz Rijeke, djelujući pri Osnovnoj glazbenoj školi Aleksandra Jug-Matić. Više od osvajanja nagrada i trke za plasmanom na glazbenoj sceni, zbor se trudi upoznavati mlade s jednoglasnim i višeglasnim pjevanjem »iznutra«, kroz živo sudjelovanje i osobni angažman, što je od neprocjenjive koristi za kasnije bavljenje glazbom. Uostalom, prečesto se zaboravlja da djeca imaju pravo na sviranje i pjevanje tijekom školovanja, a kad to čine, divno je znati da postoje požrtvovni glazbeni pedagozi koji ih usmjeravaju na pravi put. Voditeljice zbora jesu Natalija Banov i Anita Stupac, a posebni mentor i osnivač zbora jest Aleksandra Matić kojoj će svako dijete jednom biti zahvalno za stečeno iskustvo, a koje proizlazi iz njezine predanosti tom poslu. Tijekom dvadesetak minuta trajanja CD-a predstavljeno je 14 pjesama iz pera Josipa Kaplana (Krško, Slovenija, 1910. — Lovran, 1996.) čiji opus pretežno čine skladbe za djecu. U njima se očituje poseban smisao za dječji vokalni izraz, jednostavan, efektan i nepretenciozan, a opet s bitnim smislom za dječju naklonost prema pojavama iz svijeta u koji su došli. Od *Čestitke majci* do pjesama proljeću, ima tu veselih krokija o zeki, medi, mjesecu, saonicama, maslačku, jagodama i sličnim ljupkim motivima. Cjelokupni dojam zbornice sloga jest lijep, taman i ujednačen ton čiste artikulacije, bez prisile na dječju muzikalnost, s onim osobitim sopranskim, pomalo andeoskim dojmom koji stvara boja visokih glasova malih soprana. Kaplanov smisao za granice dječjih mogućnosti ovdje je primjereno popraćen suradnjom aranžera Roberta Grubišića, čime se pridonijelo privlačnosti literature za neke druge »maslačke« i »tratinčice«. Nadamo se da će biti dovoljno kiše za stasjanje novih na hrvatskoj glazbenoj sceni.

CD izlog Davora Hrvoja

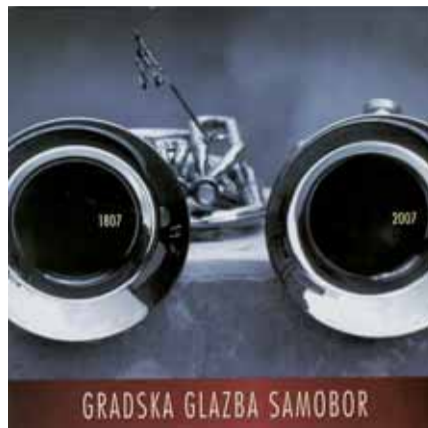
SAŠA NESTOROVIĆ

12 Duets

Capo Media Music

Nakon više od dvadeset godina uspješnog bavljenja glazbom, saksofonist i klarinetist Saša Nestorović, jedan od naših najznačajnijih jazzista srednjega naraštaja, snimio je svoj prvi samostalni album. U spomenutom se razdoblju profilirao i kao skladatelj čija su djela, osim skupina u kojima stalno djeluje, svirali i drugi ansambli. Izvedbe devet, uglavnom novih, vlastitih skladbi odabranih za diskografski prvijenac uz jedno djelo mladog američkog jazz saksofonista, jedan američki *evergreen* i Bachovu skladbu odraz su iskustva koje je stjecao tijekom bogate karijere na području jazz, ozbiljne i pop glazbe. Izbor formacije dva jest neobičajen, ali ne i izbor suradnika. Naime, svaku skladbu izvodi s nekim od glazbenika s kojima je svirao u raznim prigodama, a svaki od njih karakterističan je za pojedino žanrovsko obilježje. U tom zahtjevnom kontekstu Nestorović se predstavlja kao sjajan i svestran saksofonist i skladatelj koji ne skriva svoju fascinaciju ostavštinom Johna Coltranea, ali iskazuje vještinu i u *bluesu* te tradicionalnom, *mainstream*, *bebop*, *fusion*, *free* i avangardnom jazzu, *rocku* i baroknoj glazbi. Za snimanje albuma odabrao je najviše bubnjara, Krunoslava Levačića, dugogodišnjega suradnika s kojim nastupa u duu (*Baars!*), Darka Stanojkovskog (*Tri-LoK*), Janka Novoselića s kojim svira skladbu *The Leaf's Impression* saksofonista Petera Epsteina, te Bornu Šercara, suradnika iz skupine Zagreb Jazz Portrait (*Reminiscence IV*). Brojni su i gitaristi. S Mariom Igrecom, suradnikom iz Portraita, izvodi skladbu *Freja*, s Ivanom Kapecom *Ballad In Ab*, a s Damirom Postružinom *Kustošija Free Express*. U duu s bas gitaristom Goranom Delačem izvodi skladbu *Num Baars (Jaco)* posvećenu legendarnom jazz i *fusion* basistu Jacu Pastoriusu, s bariton saksofonistom Matjažom Drevensšekom, suradnikom iz Zagrebačkog kvarteta saksofona, *BlueSax*, s pjevačicom Annom Ghallo *Varijacije na Plavušu*, a s opernim pjevačem Tomislavom

Mužekom standard *The Nearness Of You*. Dok je spomenute izvedbe ostvario u studijskim uvjetima, Bachovu *Nun Komm, der Heiden Heiland* (BWV 659) — *Fantasiu Super* snimio je s lutnjistom Edinom Karamazovim u Crkvi sv. Križa u zagrebačkom naselju Siget. Trinaesti duo ostvario je s Borisom Boduljakom na dizajnu albuma pokazavši da mu je važan i estetski element ploče. Album će biti predstavljen 3. i 4. ožujka u Galeriji zagrebačkog Studentskog centra uz izložbu Boduljakovih radova i nastupe s nekima od suradnika.

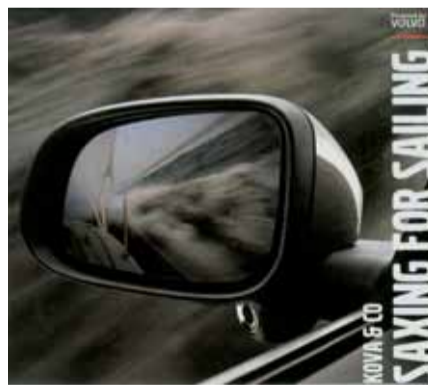

GRADSKA GLAZBA SAMOBOR

1807 / 2007

Tonski studio Podmornica

Krajem prošle godine Gradska glazba Samobor obilježila je dvjestotu obljetnicu djelovanja objavivanjem dvostrukoga kompaktnog diska. Pod vodstvom dirigenta i saksofonista Roberta Polgara, profesora u Glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog u Zagrebu te suradnika poznatih orkestara i skupina, ovaj je orkestar snimio dvadesetčetiri skladbe različitih žanrova, od klasične preko jazz, *fusiona*, latino, *soula*, *funkija* do *rock* i zabavne glazbe. Njihov je repertoar u okviru tih stilova šarolik i obuhvaća sva glazbena razdoblja. Program CD-a obuhvaća, između ostalih, djela Ivana Zajca, Dmitrija Šostakovića, Wolfganga Amadeusa Mozarta, Johanna Straussa, Leonarda Bernsteina, Carlosa Santane, Pereza Prada, Scotta Joplina, Dukea Ellingtona, Dizzyja Gillespiea, Herbica Hancocka, Jamesa Browna, Jaca Pastoriusa i Joea Zawinula. Album je još jedna potvrda zdravog razmišljanja Samoboraca o glazbi, odgoju mladih glazbenika, ali i očuvanju tradicije. Upravo o bogatoj tradiciji svjedoče i podaci da je orkestar svirao za francuskoga generala Marmonta u Karlovcu te generala Raucha u Lužnici kraj Zaprešića, o čemu piše Đuro Deželić u *Napretku*, br. 22, 1861. godine, istaknuvši da je to prvo skladno omladinsko glazbeno društvo u Hrvatskoj. U njemu su svirali ili su ga vodili ugledni glazbenici, a repertoar se tijekom godina proširivao. Danas njihova glazbena djelatnost, utemeljena na entuzijazmu i amaterizmu, odaje profesionalan pristup koji je rezultirao vrijednim dokumentom njihova djelovanja, što potvrđuje i ovaj CD. Uz Samoborske glazbene jeseni i Jazz festival, muziciranje Gradske glazbe Samobor čini ovaj grad privlačnim odredištem za dolazak sve većeg broja ljubitelja umjetnosti na radost mnogobrojnih Samoboraca.

KOVA & CO

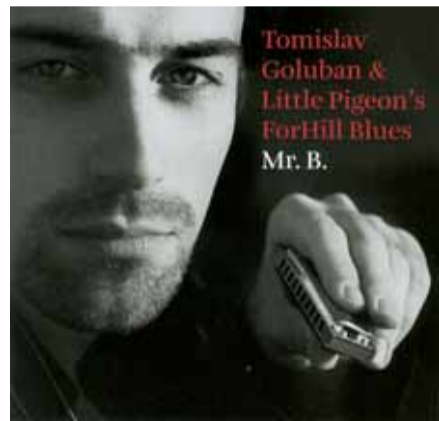
Saxing For Sailing

Željko Kovačević

Tenor i sopran saksofonist i klarinetist Željko Kovačević dugogodišnji je stalni član i solist Big banda HRT-a. No, godinama vodi i vlastite skupine raznih podžanrova jazz. Produktivan je i na diskografskom području, posebice u duu Modo Novo u kojemu svira s klaviristom Igorom Savinom, a dosad su snimili četiri kompaktna diska. Nedugo je objavio treći album sa

skupinom Kova & Co., iako u izmijenjenoj postavi. Međutim, Kova & Co. nije zaštitni znak njegove suradnje s određenim glazbenicima, nego znak pripadnosti određenim žanrovskim odrednicama, potpuno drukčijima od onih koje ostvaruje sa svojim ansamblom Dixieland, *fusion* skupinom Toranj 77 ili duom Modo Novo s kojim svira *jazzističke* ili *crossover* obrade duhovne i narodne glazbe. Naime, Kovačević prati nove trendove na svjetskoj glazbenoj sceni, tako da i ovaj album obiluje suvremenim ritmovima i elektroničkim, računalno obrađenim zvukovima. Snimio ga je u vlastitoj produkciji u suradnji s klaviristom Marinom Hrašćanecom i programerom Hrvojem Galekovićem, s kojima ostvaruje glazbu stilski dopadljivu širem krugu slušatelja. Taj je potencijal zapazila i tvrtka Volvo koja ga je poduprla te koristi CD za vlastitu promidžbu. Radi se o svojevrsnom *smooth jazzu* zasnovanom na klupskim ritmovima, jednostavnim melodijama i improvizacijama primjerenima žanru. Kovačević je autor svih skladbi, a njihovi naslovi, *Stormy Weather*, *Give Me a Rope*, *NNW*, *Aqua di Salgada*, *Spring*, *Aladin* i *Blue Sky*, kao i naslov izdanja, asociraju na nadahnuće koje ih je obilježilo. Naime, osim uspješne glazbene karijere Kovačević je, kao strastveni jedrilica, sa svojim Kova Sailing Teamom ostvario i zapažene natjecateljske rezultate, stoga ne čudi što je album posvetio moru, brodu i jedrenju.

CD izlog Igora Koruge

LITTLE PIGEON'S FORHILL BLUES

MR. B.

Spona/Aquarius Records

Aquarius Records je u suradnji s diskografskom agencijom Spona pomogao izdavanje novog albuma zabočke skupine Little Pigeon's ForHill Blues. Sastav predvodi agilni usni harmonikaš Tomislav Goluban, najveći virtuoz toga minijaturnog instrumenta (4. mjesto na međunarodnom natjecanju *World Harmonica Festival 2005.* u njemačkom gradu Trossingenu), koji je i kreativni temeljac većine autorskih pjesama na albumu te potpisuje gotovo sve aranžmane. Podržan trojicom prijatelja i glazbenih zanesešnjaka (Krunoslav Dobričević na gitari, Nikola Herceg na basu, te Nikola Santro na trombonu, udaraljka i klaviru), Goluban je stvorio autentičan izraz skrojen od glazbe s američkoga juga, *delta bluesa* i autohtonog zagorskog »štih«. Gotovo jednosatna snimka donosi obrade hitova poput *T-Train Kick*, *Lisa Jane*, *See You Later Alligator*, *Spread The News Around*, *Jesus On The Mainline*, kao i originalne Golubanove skladbe *0,5* i *Sv. Rok*, u kojima na simpatičan način daje osvrt na aktualne probleme u zemlji. Kao autori potpisani su i Mihael Cvrk (*Zagorski cug*), N. Herceg (*Brag To Brag*) i K. Dobričević (*Polka Blues*), dok su dvije skladbe obnovljene i ponovno snimljene. Među brojne goste odlično su se uklopili Boško Petrović (vibrafon) u najljepšoj skladbi *Mr. B.*, simpatični skijaš i roker Ivica Kostelić (gitara, vokal), bivši član skupine Ante Prgin i Cubismov udaraljaš Mladen Ilić. Kratko glazbeno putovanje na zagorski način, od Amerike preko polkom »zaraženih« krajeva zapadne i srednje Europe do našeg brežuljkastog pitomoga kraja, oduševit će prvenstveno one željne glazbene zabave, jasnog i jednostavnog humora te zagovornike originalnog hrvatskog (glazbenog) suvenira. Zahtjevniji neka obrate pažnju na izvanrednu tehniku i maštovitost Golubanova muziciranja, Petrovićev ukusni doprinos, većinu muzikalnih sola Nikole Santra na trombonu ili neka jednostavno dožive koncert ForHillovaca. Vjerujem da će se na idućem projektu Tomislav Goluban posvetiti isključivo instrumentu kojim vlada uistinu izvanserijski, doraditi zgodne, no suviše trivijalno napisane tekstove, a vokalnu izražajnost i gipkost povjeriti možda nekoj mladoj dami čija bi prisutnost jamčila dodatnu atrakciju na nastupima uživo. Pa neka dalje vozi »zagorski cug«.

Piše: Bojan Mušćet

BATIDA

Još jedan dan

Dop / Menart

Nakon svih primijenjenih žanrova u korpusu hrvatske pop-glazbe, na red je došla i bossanova s podvrstama, a ambasadori takve vrste glazbe okupljeni su u Batidi. Brazilska glazba, koja je zadnjih nekoliko godina globalno u trendu, omogućila je Batidi dobre startne pozicije, koje su potvrdili osmislići jedan od najvećih hrvatskih hitova u novije vrijeme — pjesmu *Drž' se*. Ostale pjesme nemaju takav naboj hitova, ali kod dobrog dijela prepoznat će se neke implementirane fraze iz raznih bossanova napjeva. Dakako, interpretacija originalnih pjesama na način kako to čini Quartet Sensitive zvuči kudikamo uvjerljivije, no Batidina kroatizacija bossanove pokazala je da to nije nemoguća misija. Da je produkcija vokala bila naglašenija, vjerojatno bi i rezultat bio povoljniji, ovako se u dobrom dijelu pjesama doima kao da su vokali snimani s desetak metara udaljenosti. No, takva i druge produkcijske nedorečenosti ipak bitno ne škode ukupnom dojmu. A dojam je kako nakon dva hit-singla Batida albumom nije razočarala, iako se na temelju singlova moglo računati i na potentniji materijal.

NINA BADRIĆ

07

Aquarius Records

Nakon hvaljenoga, no predvidljivoga albuma *Ljubav* bilo je jasno da Nina Badrić neće mijenjati recepturu na albumu nasljedniku. Pa ipak, uvod novog albuma sasvim je neočekivan, najprije je u duetu s Ljiljanom Petrović Buttler vlastiti skladateljski napor vrlo dobro realizirala, potom je napisala rasni hit *Osjećaj* u koji je aranžer Baby Dooks vješto ugradio bas-manirizam Petera Hooka iz Joy Divisiona/New Ordera, da bi uslijedila ponajbolja skladba albuma *Neka voda nosi ljubav...* koju je napisao Gordan Muratović iz Jinxa i doima se kao da je ispala iz kajdanke Amy Winehouse. Nakon ovakvoga bi se početka zaista očekivao Ninin zaokret prema novim izazovima, ali ništa od toga. Preostalih devet pjesama guši se u *r'n'b* nijansama sa zamjetnom dozom festivalske konfekcije. Čak ni odmaci, kao u pjesmi *Imati pa nemati*, koja kao da je nastala na kakvome istanbulskom *Prvom pljesku* ne uspijevaju Ninu odmaknuti od samozadanoga manirizma, a to nije uspjelo ni Montellu Jordanu koji je kurtoazno otpjevao par stihova u zaključnoj skladbi *Ne dam te nikom*.

S druge strane, posrijedi je produkcijski vrlo ispoliran proizvod, napravljen prema svjetskim standardima, od programiranja do produkcije, tako da je u konačnici 07 ipak nešto uzbudljiviji album od prethodnika.

NENO BELAN & FIUMENS

Rijeka snova

Dallas

Nakon izvrsnoga albuma *Luna & stelle* Neno Belan odlučio je uglavnom jednom godišnje sudjelovati na Festivalu dalmatinske šansone u Šibeniku. Skladbe koje je ondje izveo uz potporu klapa More i Fortunal te ženske vokalne skupine Rivers donijeli su novu kvalitetu suvremenoj dalmatinskoj pjesmi, osobito u tretmanu klapa. Premda su danas klapa iznimno popularne (ono što su u prošlom desetljeću bili tamburaški orkestri), suvremeni izvođači koriste ih uglavnom kroz standardni tretman, svoj izričaj približavaju takvim napjevima ili u pjesme ubacuju dijelove klapske pjesme. Neno Belan je vješto sintetizirao pop-rock izričaj temeljen na postulatima pedesetih i šezdesetih te klapa koje zapravo izvode pop-pjesmu. Uz vrstan doprinos Riversica i naglašeni tretman mandolina, Neno Belan je tijekom četiri godine skupio zavidnu kolekciju sjajnih pjesama od kojih su neke završile na Dalmatinskoj šansoni, a neke su čekale albumsku objavu. Kolekcija uključuje i pjesmu *Jugo* u kojoj Belan nastavlja s idejom da u potpunosti obradi sve pjesme s albuma *Zdravka Bajana Fantom ljubavi*. Pjesmu *Jugo* napisao je bubnjar Đavola Marko Petrić, a na albumu gostuje Žan Jakopač iz negdašnjih Šo!Mazgoona. U konačnici, petogodišnja stanka Neni Belanu se itekako isplatila: ovo je njegov najbolji solo-album sa samo jednom manom, očajnim ovitkom.

GIBONNI

Acoustic:electric

Dallas

Live albumi danas nemaju onu ulogu kakvu su imali u prošlom stoljeću — revalorizirati karijeru izvođača i slušateljima omogućiti koncertni doživljaj u njihovu dnevnom boravku. Veliki izvođači danas DVD-om dokumentiraju svaku turneju, pa live CD nema onu specifičnu težinu. Kod nas se takvi albumi sve više isprepliću s DVD izdanjima, pa je tako i s novim Gibonnijevim izdanjem. Iza njegovih prijašnjih studijskih albuma objavljeni su live DVD-ovi (*ISDN Millennium koncert* i *Mirakul Live*), dok je iza aktualnog studijskog izdanja *Unca fibre* objavljen dvostruki live CD. Ovo je drugi Gibonnijev live CD. Kao i prvi, predstavlja prigušeniji dio Gibonnijeve diskografije, jer nije riječ o kolekciji najvećih hitova, nego o osobnom izboru snimaka s promotivne turneje. Pritom u prvom planu nije bila interakcija s publikom, nego *rasviravanje* materijala. Stoga je na dva CD-a tek 16 pjesama od kojih svaka traje skoro dvostruko negoli na studijskoj verziji. Prekaljeni glazbenici koji su svirali s Gibonnijem dali su si oduška i od pjesama koje smo navikli slušati dobili smo svirački spektakl. Tako na ovom albumu Gibonni nije u glavnoj ulozi, on je samo prvi među jednaka u svojem bendu. Kao kuriozitet, tu se nalaze dvije njegove pjesme iz repertoara drugih izvođača: *Sve ću preživjeti* Tedija Spalata i *U ljubav vjere nemam* koju je Gibonni otpjevao s Oliverom. Vrhunac albuma predstavlja pjesma *Posoljeni zrak i razlivena tinta* u kojoj je vokalno

sudjelovao Damir Urban interpretacijom podigavši pjesmu na višu kategoriju *Acoustic:electric* tako možda nije album za širu Gibonnijevu publiku, nego za one ljubitelje njegove glazbe koji cijene vrhunski instrumentalistički timski rad. To je kod nas u posljednjem desetljeću dosad uglavnom bilo rezervirano za male klubove, a ne za velike pozornice na kakvima je Gibonni nastupao.

JINX

Na zapadu

Dallas/Retro Plus/Aquarius Records

Lanjski povratak skupine Jinx na scenu bio je razmjerno iznenađenje. Bend se raspao u trenutku najveće popularnosti, no imao je zaokruženi diskografski opus, što se najbolje osjetilo na kompilaciji *Retro*. Povratak na scenu stoga i nije bio toliko nužan, ali u svakom slučaju, i više je nego dobrodošao.

Povratnički album *Na zapadu* pokušaj je prezentacije nekih novih, zrelijih Jinxa. No, ambicije su ovoga puta pojele Jinxe, a skladateljski talent Coca Mosquita zapeo je u pokušaju prijevoda Jinxa kao benda koji se etablirao kao glavni predstavnik hrvatske pametne zabavne glazbe u projekt koji bi trebao prezentirati hrvatsku ozbiljnu pop-glazbu. No, eksperiment nije baš uspio. Uspjeli su pjesme koje podsjećaju na starije razdoblje kao što je *Kako je bilo bez tebe*, dok će naslovna pjesma sigurno ući u kolekciju tipa »best of«. Uz još dvije-tri pjesme vrijedne povratka, sve bi to stalo na maxi-singl. Kako, zapravo, Jinx zvuče u svojem najboljem izdanju pokazuje ponovno objavljena kompilacije *Retro* s dodatkom četiri remiksa. Usporedba je tu, na pladnju, tako već na prvo slušanje postaje sasvim jasno da su Jinx postali hladniji i zamorniji. *Na zapadu* je album koji nije niti imao namjeru biti komercijalan, no očito nije ni mjesto za koje su fanovi smatrali da će biti sve po njihovom.

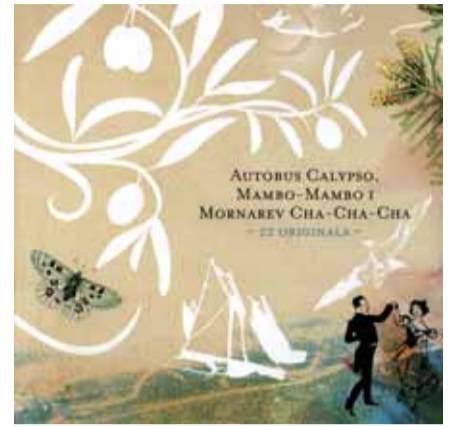
PAVEL

Pavel

Dallas

Rijetki su autori i izvođači koji nakon samo dva objavljena albuma dobiju priliku realizirati svoj off-projekt. Pa, ipak, to se dogodilo Aljoši Šeriću, lideru Ramireza, koji neke ideje nije mogao uklopiti u zvuk matičnoga benda. Okupio je grupu suradnika, nazvao ih Pavel (ili je možda svoj alter-ego nazvao Pavel, pa je ovo, zapravo, solo-album) i u intimi dnevno-boravka snimio album. Posve je jasno zašto je Pavel dobio diskografsku priliku. Utisak je da se Šerić u Ramirezu strašno grči ne bi li uspio opravdati startne pozicije nakon uspjeha prvog albuma. No, drugi album Ramireza *Copy/Paste* kudikamo je lošije djelo bez neke vidljivije kvalitete, osim intencije da bend bude hrvatski Radiohead. Pavel je projekt s mnogo prozračnijim pjesmama. Jasno je što je Šerić želio reći prilikom pisanja i snimanja te skladbe. Intimistički pop Pavela s ambicijama koje nisu veće od želje da budu zabilježene rezultirali su vrlo dobrim albumom, odnosno onim što bismo željeli

slušati i ubuduće kad je glas Aljoše Šerića posrijedi. Iako Ramirez i Pavel ne bi trebalo uspoređivati, glavni autor je isti, pa su komparacije neumitne.

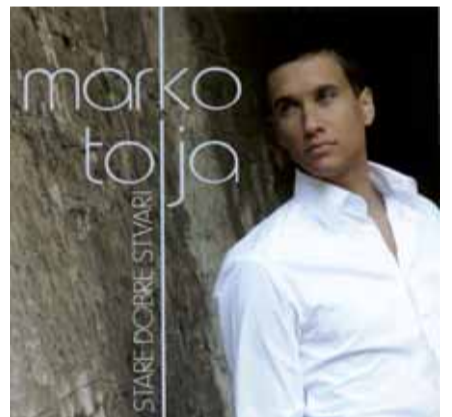

RAZNI IZVOĐAČI

Autobus Calypso, Mambo-mambo i Mornarev cha-cha-cha

Perfekt / Croatia Records

Iza dugoga i nezgrapnog naziva ove kompilacije krije se, sasvim sigurno, jedan od najatraktivnijih materijala koji su se u zadnje vrijeme pojavili na tržištu. Nakon *revivala* hrvatske glazbene ostavštine iz pedesetih i prve polovice šezdesetih, autor kompilacije Siniša Škarica bio je ponukan mlađoj publici predstaviti originale. *Autobus Calypso* u dvije verzije, *Andrija*, *Mambo-mambo* i ostali plesni favoriti toga razdoblja pokazuju da pola stoljeća uopće nije naštetilo izvanserijskim glasovima Ive Robića, Gabi Novak, Zvonimira Krkljuša i ostalih. Uz pratnju velikih orkestara, pjesme koje odišu bezbrižnošću nisu izgubile ništa na kvaliteti, tako da zabavna glazba onoga doba ostaje nedostižni uzor današnjim »zvijezdama« koje dobar stas i dobrog menadžera smatraju zalogom uspjeha. Dobra pjesma i dobar glas stvaraju *evergreene*, a ova kompilacija sastavljena je upravo od njih, dobrim dijelom temeljenih na latino ritmovima. Takvi ritmovi sretno spojeni s našim podnebljem možda se najbolje očitavaju u imenu pjesme Zvonka Špišića *Cha-cha-cha*, a *ča ću mu ja*. Posrijedi je kompilacija kakvu bi danas bilo preteško sastaviti, jer 22 hita transformirana u *evergreene* bila su, izgleda, privilegij toga doba.

MARKO TOLJA

Stare dobre stvari

Aquarius Records

Istraživanje bolje glazbene prošlosti uvijek je rezultiralo gotovo sigurnim kapitaliziranjem, a u ovo doba kad je sve manje dobrih ideja i kad je retro, zapravo, dominantan trend, logično je da je i na hrvatskoj glazbenoj sceni najpopularnije vozilo vremeplov. Marko Tolja dobrano je nagazio po rikvercu, stilski se nameće kao Sinatra junior, poput Jamiea Culluma ili Michaela Bublea, stric mu je Davor Tolja, a na nastupnom albumu pet je obrada pjesama hrvatskih autora (premda skladba *Možda nam miriše* opasno miriše na standard Billyja Joela *Just The Way You Are*). Među obradama je zanimljivo obiteljsko nasljeđe u vidu najvećih hitova grupe Denis&Denis *Program tvog kompjutera*, ali i standard Drugog načina *Piši mi*. Sve je naglašeno izvrsnom glazbeničkom ekipom koja uključuje Elvisa Stanića, Henryja Radanovića i ostale sjajne kvamerske instrumentaliste, a sve je vrlo dobro producerski »zašao« Olja Dešić, član Belanovih Fiumensa. No, ipak je to daleko od pravog retro zahvata, a preblizu domaćim ordinarnim šlagerskim uzusima, tako da Marko Tolja na scenu dolazi sa solidnim *backgroundom*, ali ni sa čim više od toga.

Premijera opere za djecu *Pčelica Maja* Brune Bjelinskog

ČAROBNI SVIJET KUKACA

Piše: Iva Lovrec Štefanović

Premijerno uzbuđenje instrumentirano dječjim veseljem i znatijeljom 8. prosinca 2007. u Teatru Fenice. Uz slatkiše i kokice. U prostoru koji je nekoć blistao opernim sjajem ljepotice vraća se živi nastup u produkciji riječkog HNK Ivana pl. Zajca. Baš kako i započinje operna priča *Pčelica Maja: Jednog sunčanog dana, vratile su se lastavice i najavile proljeće...*

Optimistični zalet na početku (prve uopće) obrade romana Waldemara Bonselsa o prvome letu pčelice Maje i njezinu upoznavanju svijeta, u predlošku glazbeno-scenskog formata pokreće nizanje prizora u kojima sva raspoloživa talenta skladatelja Brune Bjelinskog potvrđuje njegovu jedinstvenu glazbeničku, ali i ljudsku prirodu. Prije više od pola stoljeća nastala je zaigrana *crossoverska* glazbena fantazija putovanja uz tek rođenu pčelicu Maju. I dok se tek rijetki privilegirano sjećaju tadašnjih izvedbi (u Zagrebu i Rijeci), brojni naraštaji ostali su prikraćeni za odrastanje uz čarobni svijet *opere za djecu* koju Bjelinski upućuje svim otvorenim srcima i ušima. Stoga nije prekasno iskoristiti posvema promišljen potez operne kuće HNK Ivana pl. Zajca iz Rijeke i upustiti se u fantastičan let prirodom.

Dionice kojima skače vrijednost

Uz pripovjedača poveznika efektnih epizoda, koje se izmjenjuju tempom suvremenih zahtjevnosti (rekli bismo *MTV generacije*), gledatelj ulazi u čarobni svijet kukaca i drugih životinja koje zapravo iskazuju ljudske značajke. Nezaobilazna priča o dobru i zlu, ljubavi,

znatiželji, igri i sazrijevanju ponudena je u zamamnom paketu glazbenog izričaja kojim se Bjelinski rasprostire u različitim idiomima, neopterećen kanonima operne pozornice. Takav predložak idealnog je partnera pronašao u sadašnjoj postavi ekipe koja je nezaustavljivo pokrenula ne samo pjevače i plesače na pozornici Teatra Fenice, nego i pristup gledateljstvu bez kojega (svaki) kazališni događaj biva isprazan. Vodstvo riječkog kazališta, na čelu s intendanticom Nadom Matošević i ravnateljem Opere Ozrenom Prohićem, naizgled lucidnim projektom zapravo pametno ulaže u budućnost. Dionice kojima je već uoči premijere visoko skočila vrijednost tek će u nastupajućim godinama pokazati koliko je ovaj potez obuhvatan i razlozan.

Hopla-hop!

A sve boje, oblici i pokreti uz optimistički naboj Bjelinskijeve glazbe u redateljskom viđenju Ivana Lea Leme, uz dirigentsku sigurnost prvijenca operne premijere mladoga Igora Vlajnića, toliko su razigrali soliste i ansamble da se u nekim trenucima može pomisliti kako je ovo praiizvedba predstave koju je dragi maestro Bjelinski pisao upravo za njih! Nacionalna prvakinja Olga Šober spremno se upustila u zahtjevan *let* uloge koja pjeva, glumi i pleše neprestano zadržavajući *tonus* djetinjega veselja i zaigranosti. Uz genijalno osmišljenu podjelu životinja u nacionalne označnice, prva se predstavlja Visibaba lijepa glasa Ivanice Lovrić (koja brani naše nacionalne boje). Mnogi pjevači odigrat će nekoliko uloga mijenjajući značajke vrlo efektno uz rekorde u brzom presvlačenju. Istakli su se Kristina Kolar (u čak pet uloga!), Saša Matovina (kao

ljupki Jurica) te Robert Kolar (kao pauk Hanibal), dok pravi urnebes nastaje kad na pozornicu doskače Skakavac uz kazačok — tko bolje nego Sergej Kiselev (koji još ima i britanski kontrapunkt u ulozi bubamarca Petra). Izvrsni zbor u scenama ansambla, posve rasplesani i razigrani, od ptica, pčela, leptira, kapljica te štršljenova, u punom su bogatstvu kazališna izričaja iskazali cjelokupnost promišljanja predstave. Nezaobilazne su u tome, svakako, bile scenografkinja Vesna Režić, kostimografkinja Mirjana Zagorec i Larisa Lipovac koja je osmislila sceniski pokret, dok je cjelinu čarolije svjetlom zaokružilo Deni Šesnić.

Predstava koja je već prije premijere imala rasprodane termine, uz zanimanje gledateljstva svih naraštaja i izvan Rijeke, još je jedno uspješno poglavlje u knjizi uspona HNK Ivana pl. Zajca, ali i pravi smjerokaz u skrbi za stanjanje publike. Skočili su visoko i izvrsno, pa sad mogu zapjevati (kao Skakavac): *Hopla-hop!*

Prizor iz predstave *Pčelica Maja*

Premijerno izvedena glazbena igra Rudolfa Matza

RAZIGRANA BOŽIĆNA PRIČA

Piše: dr. sc. Zdenka Weber

Božićna priča na sceni varaždinskog HNK

Božićna priča ili *Miško i Janica daruju malog Jezušeka*, glazbena igra u jednome činu koja je bila praiizvedena 20. prosinca 1931. godine na sceni Malog kazališta u Zagrebu, a čiji je autor libreta i glazbe Rudolf Matz, premijerno je izvedena u Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaždinu 15. prosinca 2007. godine u režiji Dunje Tot Šubajković i pod dirigentskim vodstvom Anđelka Igrca. Prema podacima muzikologa dr. Lovre Županova, navedenima u popratnoj programskoj knjizi iz pera Jagode Martinčević, saznajemo da je već i praiizvedba ove dječje opere bila popraćena pohvalama. Nastala u razdoblju nacionalnog smjera u hrvatskoj glazbi između dvaju svjetskih ratova, u vrijeme idealiziranja narodne umjetnosti i svekolike inspiracije folklorom hrvatskih regija, Matzova *Božićna priča* otkriva sve elemente stvaralačkog ozračja u

kojemu je skladana. Oduševljenje jednostavnom pričom o životu na selu koji, iako težak, sadrži sve visoke moralne vrijednosti u suprotstavljanju gradskom životu i njegovim zamkama u kojima se prostodušni seljak ne snalazi, ostaje bližnji i nama danas, budući da je riječ o isticanju svega dobrog što po definiciji donosi vrijeme Božića. Kroz priču o siromašnoj obitelji drvodjelje umjetnika Slavića koja na Badnjak dijeli svoj *kurušnjak* sa svima, da bi na kraju ipak otac uspio prodati svoje rezbarije i donijeti darove za djecu, vodi se paralelno i priča o svađi i pomirenju dva brata od kojih se jedan izgubio u gradu, da bi konačno zadovoljstvo našao tek povratkom na selo.

Matzova vizija dječjeg mjuzikla

Iako pred glumce nepjevače postavlja znatne zahtjeve, Matzova je *Božićna priča* u Varaždinu predstavljena na visokoj razini izvedbe u kojoj su svi brojni sudionici s očitom užtkom ostvarivali svoj dio zadatka. Razrađenim vođenjem likova, redateljica Dunja Tot Šubajković ostvarila je vrlo plastične odnose razumljive djeci kojoj je cijeli pothvat u prvom redu bio i namijenjen.

Maštovita scenografija Aleksandra Augustinčića i Željka Prsteca, kao i kostimi Diane Kosec-Bourek, uz prikladan dizajn svjetla koji su razradili Aleksandar Augustinčić i Slaven Edvin Bot, osigurali su vizualne dojmove i autentičnu slikovitost koju pretpostavlja radnja. U tom su ozračju gluma i pjevanje djelovali vjerodostojno i moguće je uputiti pohvale svima — zabrinutom siromašnom seljaku Slaviću (Saša Ivaci), njegovoj brižnoj ženi Maruši (Blanka Tkalčić Breglec), njihovoj djeci Mišku i Janici (Toma i Paula Ilčić), kao i pomalo šaljivim likovima susjeda Imbre (Berislav Tomičić) i njegove žene Bare (osobito razigrana Ivanka Boljkovac). Dakako, skromnije mogućnosti Udruge klasičnog baleta *Vindija* Varaždin ograničile su maštu koreografkinje Sonje Kastl i njezinih asistenata Vlaste Ritig i Dinka Bogdanića te je baletni dio bio otplesan s manje zahtjevnosti podcrtavajući slikovitost plesnih odnosa i oblika.

Cjelinu glazbenoga dojma osiguravao je pouzdani i uigrani Varaždinski komorni orkestar, koji je sigurnom rukom vodio varaždinski maestro Anđelko Igrc. Sudjelovanjem Mješovitoga zbora HNK Varaždin i Dječjeg zbora *Štikleci* postignuta je živost glazbenog zbivanja kojim dominiraju poznati narodni božićni napjevi u sklopu nadahnute Matzove autorske glazbe. Varaždinsko Hrvatsko narodno kazalište, koje s mnogo dokaza vrlo uspješno vodi ravnateljica Jasna Jakovljević, pripremila je svojim mladim sugrađanima božićni doživljaj u kojemu su svi uživali. A to je uvijek najvažniji repertoarni razlog za uprizorenje određenog kazališnog događanja.

(Članak u cijelosti na www.hds.hr)

15. ZAJČEVI DANI

Piše: Ramiro Palmić

Zajčeve dane, godišnju glazbenu i kulturnu manifestaciju, utemeljila je prije petnaest godina grupa riječkih intelektualaca i kulturnih djelatnika, a idejni začetnici bili su akademik Nedjeljko Fabrio, dirigenti i skladatelji Zoran Juranić, Dušan Prašelj, Dorian Hatta i dirigentica Nada Matošević. Osnovna misao vodilja bila je stvoriti osebujnu i tradicionalnu priredbu ukorijenjenu u identitet grada Rijeke. Njezin središnji sadržaj jest muzikološki obrađivati, promicati i izvoditi glavninu golemoga glazbenog opusa (koji još uvijek nije u potpunosti istražen) plodnoga i svestranog riječkog skladatelja Ivana pl. Zajca (1832. — 1914.). Zahvaljujući upravo *Zajčevim danima*, mnoga su Zajčeva vokalna i vokalno-instrumentalna djela doživjela prve suvremene izvedbe. Tijekom godina održavaju se proširuju i obogaćuju, na manifestaciji se manje predstavljaju Zajčeva djela, te ona prerasta u glazbene događaje visoke kvalitete.

Đula puna energije

Na prošlogodišnjim *Danima*, koji su se odvijali tijekom listopada i prosinca u Rijeci, predstavljani su programi koji zaslužuju posebnu pozornost. Komična opera *Ero s onoga svijeta* Jakova Gotovca premijerno je uprizorena početkom listopada na sceni HNK Ivana pl. Zajca. Naslovnu ulogu Miće tumačio je tenor Miljenko Đuran, dovoljno glazbeno razigrano i scenski suvereno, premda u visinama nedovoljno potrebita blještava glasa. Sopranistica Valentina Fijačko kao Đula djelovala je svježije i s puno energije, mezzosopranistica Nelli Manuilenko imponirala je psihički iznizansiranom ulogom Dome, bas Ivica Čikeš glasovno je superiorno ostvario lik osorna seljaka Marka, dok je bariton Robert Kolar bio korektan mlinar Sima. Najnovija premijera *Ere* (izvedene su još tri reprize s drugom postavom glavnih uloga) udovoljila je interpretativnim kriterijima i pohvale zaslužuje čitav ansambli riječke Opere na čelu s redateljcem Krešimirom Dolenčićem i dirigentom Ivom Lipanovićem. Istoga je mjeseca održan simfonijski koncert Riječke filharmonije pod nazivom *Večer Beethovena* s ruskim pijanistom Borisom Petrushanskym i dirigenticom Nadom Matošević te reprize opera *Judita* Frane Paraća i *Nikola Šubić Zrinski* Ivana pl. Zajca. Mjesec studeni u riječkom je Kazalištu bio u znaku baletnih i dramskih predstava i nije održan nijedan program *Dana*, no u prosincu je održan simfonijski koncert, te upriličene dvije predstave — stalni repertoarni mjuzikl *Jalta, Jalta* i nova produkcija *Pčelice Maje*.

Grbac umjesto Pahora

Dosadašnji uigran tim solista u *Jalti, Jalti* legendarnog autorskog dvojca Grgić—Kabiljo činili su Leonora Surian kao domarka Nina te Galiano Pahor, Damir Orlić i Denis Brižić kao Griša, Stenli i Lari — ruski, engleski i američki sobari. Nažalost, zbog gubitka nedavno preminuloga velikog umjetnika Galijana Pahora, koji je maestralno igrao ovu ulogu, Grišu je tumačio riječki operni tenor Voljen Grbac, što je za njega predstavljalo poseban izazov. Uz majstorsko vođenje Alana Bjelinskog pred pultom ansambla riječke Opere, solističke dionice Grbca bile su sigurne i raspjevane, a zajednički nastupi ostalih solista i masovne scene predstavljali su scenski skladnu i glazbeno homogenu cjelinu, što je publika koja je ispunila riječko Kazalište ispratila frentičnim pljeskom.

Pravi hit 15. *Zajčevih dana* bila je premijera dječje opere *Pčelica Maja* Brune Bjelinskoga (1909. — 1992.).

Premda je na festivalu iz opusa svestranoga riječkog skladatelja čije ime nosi izvedeno samo poznato operno remek—djelo *Nikola Šubić Zrinski*, festival je svojim raznolikim i kvalitetnim sadržajima osigurao svoju budućnost.

Prizor iz *Zrinskog*